

312209

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ం బ డు ను

Post Box No. 212

Telephone No. 2544.

సంపుటము ౧౬
Vol. 16

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ జనవరి 3-వ తేది గురువారము

శ్రీ విభవనాథ సంపత్కర్ మార్గశిరమాస బహుళ అష్టమి

No. 280

సంచిక ౨౩౦

“నామార్గదర్శి!

నావైద్యుడు!!

నాన్నే హితుడు!!!”

అమృతాంజనము

“బాధ లనెడి రాక్షసులను సంహరించుటకై ఉద్భవించిన అవతారము”

ఎవ్వడవీవు కాళ్లు మొగ మెత్తిన? హంసను యెందునుదువో?
దవ్వలమానంబునను; దానవిశేషము లేమి తెల్పుమా?
మవ్వపుఁగొంచనాబ్జములు మా క్షికిముల్ గల వందు; నత్తలో?
యవ్వి యెఱుంగ మన్న, నహహాయని నవ్వె బకంబులన్నియొ.
పరఁగఁగ నాల్లుపాదములు బాగుగ తుండెముసీంకృతంబు మా
కిరువురకున్ సమంబె మఱి యెక్కువయొక్కటి పక్ష్యయుగ్మఫే
జరుడను నాకు సామ్యమొక సామజమాయని దోమపల్కున
ట్లరయ మహానుభావులను నల్కుడు నోరికొలందు లాడెడిఁ.
నకలస్థాణు శిరఃప్రవర్తి నురుపడుద్యంధ్వశౌక్యాభిరం
జకుడొక సర్వదిగంతగామి నసకృత్యంసేవ్యమానుండ నై

స్థికుడొకగావున మత్సమానుఁ డగునే శీతాంశుడం చెప్పడుకొ
బకమిందుం బ్రహసించునీతి సుజనుం బల్కుం దురాత్ముం డిలన్.
పసముత్య మొకటిచాలును, గసపూడ్చిన చిరిసెరాలు గంపెండేలా
రసికుం చొక్కెడె చాలును, రసహీనులు పదుపు లేల రాయనిబాచా!
ధాటీఁగొంటకరత్న సుట్టనమిళద్వాక్సిష్టకశ్యామిం
టాటంకారవిలుంతమహోన్మత్తాహితతో జేభ్య
త్కోటీరాంకితకుంభినీధరసముత్కూటాటవీర్మాటక
త్వాటాంధ్రాధిప! నాంపరాయనితెలుంగా! నీకు బ్రహ్మయు వా!

బొంబాయి శ్రీ అమృతాంజనము డిపో, క్షి మదరాసు.

విషయనిర్ణయసభ

నిన్నటి తరువాతి

ప్రతినిధుల పట్టికలు

జనపరిలాలనాగారు "కాంగ్రెసు మహాసభ జరుగునట్టి తేదీకి ఏడవరోజులు మాత్రమే వ్యవధియున్నప్పుడు ప్రతినిధుల పట్టికలలోనికి సెట్టిపూర్వము జరుగగూడదు" అని తీర్మానమును జనపరిలాలనాగారు రుపపాదించిరి. ప్రతినిధుల యెన్నికలలో అక్రమములు జరుగుచున్నవని మహాత్ముడు సూచించునను, అక్రమములు జరిగిన వారి ఉపసంఘమువారుగూడ వరిక్షించి స్థిరపరచినందునను యీ తీర్మానము నుపపాదించవలసి వచ్చినదని జనపరిలాలనాగారు సూచించిరి. తీర్మాన ముమోదించబడెను.

శ్రీనివాస అయ్యంగారు రద్దయిత వహించుట ఆలపిన్యూ శ్రీమాన్ శ్రీనివాసయ్యంగారు రద్దయిత వహించిరి.

భారత కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యాలయస్థానము "ఏదోయొక పట్టణములో భారత కాంగ్రెసు ప్రధాన కార్యాలయమును స్థిరముగా నేర్పరచవలెను." అను తీర్మానముపై చర్చ జరిగినది.

నత్యమూర్తిగారు

"కలకత్తాలోనే ప్రధాన కార్యాలయము నేర్పరచవలెను" అని నత్యమూర్తిగారు రొకసవరణ నుపపాదించిరి.

ఈ తీర్మానము నుపసంహరించుకొనవలెనని శ్రీనివాసయ్యంగారు కోరగా ఉపపాదకు డంగీరవించెను. 1929 లో ప్రధాన కార్యాలయము అలహాబాద్లో నుండుట కంగీకరింపబడెను.

కాంగ్రెసు నిబంధనలు

(1) "ఒకసభ్యుడు ఒక ప్రాంతమున నిరమాగా నివసించుచుండిన నాని ఆ ప్రాంతమునందే ప్రతినిధిగా యెన్నుకొనబడునాడను." అను తీర్మానమును జయరామదాసు బాలెరాముగారు రుపపాదించిరి.

(2) "ఒకరాష్ట్రమున కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగిన పిమ్మట ఆ రాష్ట్రమువారు భారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు చెల్లించవలసిన మొత్తమును చెల్లించునో ప్రతినిధుల ఎన్నుకొనుటకు ఆ రాష్ట్రమువారిని అనర్హులగా చేయవలెను." అను తీర్మానమును స్వామి గోవిందాచార్యుగారు రుపపాదించిరి.

(3) "రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము" వారు భారత కాంగ్రెసుసంఘ కార్యదర్శికి ప్రతినిధుల పట్టికలను తంపుటకు సంబంధించిన నిబంధనలను సవరింపవలెను అని జనపరిలాలనాగారు రుపపాదించిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు

ఈసమావేశము మొదలు కాంగ్రెసుకార్యనిర్వాహక సంఘమువారు తేదీకించి అసవరమైనచో 1929 డిసెంబరులో జరుగగల మహాసభలో నుపపాదించవలెను. ఇప్పుడుపపాదించబడిన తీర్మానములను బాగుగా పరిక్షింపకముందే ఇదివరకున్న నిబంధనలను సవరింపగూడదు. వానిని చర్చించుటకు దేశీయులకు గూడ తగినంత అవకాశము నిశ్చయవలెను గావున మిక్కిలి వీనిని వదలుకొన గోరవలసి శ్రీనివాసయ్యంగారు కోరగా ఉపపాదకు లందుల కంగీకరించిరి.

దేశభక్తులను నిర్బంధమునం దుంచుట

విచారణలేకుండ వంగ పాంచాలరాష్ట్రములందు కొంత మంది దేశభక్తులను చెరసాలయందు బంధించి యిప్పటికిని వీరు దల చేయకుండుట అనుచితము. వంజాయలో సైనిక కాసనము నములు జరిపినయపుడు చెరసాలకు పంపబడినవారి నింకను వదలకుండుట అక్రమము. వంజాయలో చాలమందిని ఆరెక్టుకేయిట యును వానిని బాధించుచున్నట్లు తెలియుచున్నదిగాన నట్లు బాధించుటయునుగూడ అశాస్త్రము." అను తీర్మానముమోదించబడెను.

తుపాకులను గాల్పుట

"లితోవా, బొంబాయి, చెన్నపురి మున్నగు నగరములలో కార్మికులపై ని తుపాకులను గాల్పుట అక్రమము." అను తీర్మానమును నింబకరు గారు రుపపాదించిరి. దీనినిగూర్చి యెందుగా తెలిపియుండలేదని గాన భారత కాంగ్రెసుసంఘసభలో దీని నుపపాదించ వలెను" అని శ్రీనివాసయ్యంగారు సూచించిరి.

సంస్థానములలో ప్రజాపరిపాలనము

"సంస్థానాధిపతులు యాదీయగా కామనవెల్లు ప్రభుత్వమున పాల్గొన గోరినచో మాదుగా తమ సంస్థానములలో ప్రజాప్రభుత్వము నేర్పరచ వలెను" అను తీర్మానమును నత్యమూర్తిగారు రుపపాదించిరి.

వనాపథిశబ్దానిఘంటువు.

మాలికయొక్క 85000 వంశములకు తెలుగు అర్థములు కలవు. క్యాలికోరైండు నెల రు 3-4-0 ల. భస్మములచేయు యానాని ఆయుర్వేదవిధానములగుట. రులం 1-8 రు 500 కిమ్మకుగల భస్మముకూడ గలవు. క్యాలికోరైండు నెల రు 2-0-0 రాష్ట్ర సోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

టవేటా సిల్క్ ఆంగోస్త్రములు

8441-1

టవేటా సిల్క్ ఆంగోస్త్రములు తెల్లగాను, నాజాకుగానుండును. నాలుగు ప్రక్కల కంటి అంచు గలది. ప్రతిదినము ఉతికినను చెడదు. చలవచేసిన కొలది వళ వళమును నాజాకు హెచ్చును. మొదటి దభా వచ్చినవన్నియు అతి త్వరలో విక్రయమైనవి. ముప్పడే నూతనముగా తిరిగి తెప్పించబడినవి. అకాభంగము గలుగుకుండుటకై త్వరలో వీటినికొనుడు. బయట మామలకు వి. పి. గా పంపబడును. 6 మూరలు నిడివి + 44" అం. వెడల్పు గలది. ధర రు. 9-8-0.

K. S. MUTHIAH & Co., Post Box No. 99, Madras

రేరభరాజీయము

జనరాజీయమునందే ప్రాచీన వైద్యగ్రంథము. తెల్ల/తెలుగున గులభయోగములు గలవు. ప్రతివైద్యుని వద్దను ఉండవలసి. క రు; తుమ్మారీ రేరభరాజీ. 244 పేజీలు. గ్లజ కాగితములు. నెల క్యాలికోరైండు. 1-8-0 అట్ట లైండు. 1-4-0

చారుచర్య:—అంధియనరచితము. ప్రాచీనము. అశోకవిధుల బోధించును. నెల. 0-6-0

కూటముద్గరము:—అంధియనరచితము ప్రాచీనము. మాధవ కండిక విరచితము. తెలుగు టీకతో నెల. 0-4-0

విలాసము:—ఆర్షవైద్య గ్రంథమాలము కైల, (కృష్ణ) 5891

ప్రజలు పత్రికలలోను సభలలోను తమ భావములను వెల్లడించుటకు సంస్థానాధిపతులు స్వాతంత్ర్యము నొసగవలెను. కాసనసభలకు ప్రతినిధులను ఎన్నుకొనుటకు ప్రజలకు హక్కున్నదివలెను." అను సవరణను మిలాల కొధారీగారు రుపపాదించిరి. కొధారీగారి సవరణకు 89 మంది అనుమానమును 27 మంది ప్రతికూలము నగుటచే సవరణ ఆమోదించబడెను.

సైమనుసంఘ బహిష్కరణము

సైమనుసంఘమును బహిష్కరించుటకు కాసనసభలను గూడ బహిష్కరింపవలెననిగాన కాసనసంఘములలో సభ్యులుగానుండు కాంగ్రెసువారు కొన్ని కొన్ని విషయములు చర్చించబడినపుడు మాత్రమే ఆసభలకు వెళ్లవలెనని చెన్నపురి తీర్మానముతో నొకవాక్యమున్నది. దీనిని రద్దుచేయవలెను అను తీర్మానమును మధ్యరాష్ట్రముల వ్యవస్థాపకముల నాయకుడగు జె. ఎస్. గుప్తగారు రుపపాదించిరి.

భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమువారును కార్యసంఘమువారును గూడ యీ వాక్యము నిదివరకే రద్దుపరచిరి. కాసంఘపు డీ తీర్మాన మవసరమని శ్రీనివాసయ్యంగారు తెలిపిరి.

ఇతర తీర్మానములను భారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘము నకు పంపవలెనను తీర్మానమును జనపరిలాలనాగారు రాక్షింపిరి; గాని అధికవంశాధ్యక్షు లామోదించుటచే ఆ తీర్మానము నెగ్గినది.

కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుట

1929 లో భారత కాంగ్రెసు కార్యనిర్వాహక వర్గము నెన్నుకొనుటకు భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘమున కధికారము నిశ్చయవలెనను తీర్మానము గూడ నామోదించబడెను. నిన్న 1 వ తేదీ సాయంత్రము 4 గంటలకు కాంగ్రెసు మహాసభ మరల సమావేశమైనది.

భారత కాంగ్రెసు స్థాయి సంఘ సభ 3వ తేదీని జరుగును.

శ్యామమూర్తి విలియంసంగారు కాంగ్రెసు మహాసభకు వచ్చి ప్రేక్షకుల స్థానమునందు కొంతసేపు తూర్పుండిరి.

బరంపురం నేత పట్టుబట్టు

కారు చొక ధర! గ్యారంటీగా ఇవ్వబడును!!

కాంగ్రెసు తగ్గింపు ధర

బరంపురం నేత పట్టుబట్టు కొనుటకు ఇదియే మంచి సమయము!

రు. 100-0-0 కిమ్మకుగల పట్టుబట్టు రు. 80-0-0 లకే ఇట్టి సమయములో చిక్కగలవు!!

ఈ తరుణము వినిచిపోయినయెడల మరల ధరలు వాస్తవి అగును!!

మా సిల్క్స్, బట్టలు మెరుగ్గా, పూనా, మద్రాసు, మూరత్, తంజావూరు, కంచీవరం మొదలగు ప్రదేశములలో జరిగిన మహాసభలలో మహారాజులవలెను, దేశనాయకులవలెను అనేక యోగ్యతా పరీక్షలు పొందియున్నవి.

మా యొక్క సమకాలిని బాధ్యమనవచ్చు తక్కువ ధరలకున్న మేము పొంది యోగ్యతా పరీక్షలే నిదివరకములు. మా సిల్క్స్, బట్టలు ప్రతి గ్రామములోనూ, ప్రతి పట్టణములోనూ దొరుకును. మావద్ద అన్ని రంగులలోనూ, అన్ని సైజులలోనూ సిల్క్స్, కండువోలు, తంచలు, చావులు, చీరలు, నారనుడి పాత్రులచేలు, వర్తింగు, కోటింగు, సిల్క్స్, బట్టలు, వేస్తు కోటింగు కండువాల నెం. 100 లగాయకు 200 వరకు నూలు జరి బట్టలన్నూ దొరుకును.

వివరములకు ఈ దినపత్రికను వ్రాయుడు

4902-2 బి. కె. గుప్త అండు కంపెనీ

సిల్క్స్, ఎంపొరియమ్, బరంపురం సిటీ (గంబాల్)

కృష్ణాపార్వతి-బెజవాడ

ఇందు చాక్లర్ శ్రీరాధ కృష్ణమూర్తి కృష్ణగారికి వసుస్తాయార్య దొవడములు తయారుచేయబడినవి. అతి తాళ. కోరినచో పి.సి. క కంపెనీను. శిల్ప లాగు ఉచితము. 2148

జాతక మార్తాండము

8 వ భాగము అచ్చు రేయలైనది. యందు ఏళ్ళముకు ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యేయే ఫలములనిప్పున అనివర మంతయు మేముగ్గుములగాయకు మినగ్గుము అభివరణ యవత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా భోక్తాకులతో సహా వాయబడినవి. నెల రు. 1-8-0. పోస్టాభివరము.

అతి మెంకటశాస్త్ర గోపాలపురం, కొత్తపేటపాపు, గోదావరికల్లా,

అఖిలవక్షసభ

ప్రత్యేక ప్రాతినిధ్యముల తగాదా
అనలుకు మోసము

కలకత్తా, డిసెంబరు 31 :—నెహ్రూ నివేదికలోని సాంఘిక ప్రాతినిధ్యమునుగూర్చి తీవ్రముగ వర్తన జరిగినది. సభలో ప్రతినిధులు విశేషము చూపరకా లేదు. 200 మాత్రము మాజరిగి. బెంగాలులోని హిందువులకును మహమ్మదీయులకును కాసనపథ్యలో సానములను ప్రత్యేకించవలయునా యనువిషయమై ప్రత్యేక కే. వి. టి. కొ. ల. ది. ది. న. ము. ల. క్రి. సం. బ. ఏ. గా. టి. యు. బి. డి. న. గా. ని. బెంగాలు హిందువులకు ప్రత్యేక సీట్లను నిర్ణయించుటకు యీ ప్రత్యేక సంఘమునా రంగీకరింపలేదు. అందువల్ల జి. లేం. డ్ర. లా. బె. నే. డి. గా. బె.ంగాలులోని హిందువులకు జనాభా ప్రకారము దానూసాయి సభ్యత్వస్థానములను ప్రత్యేకించలేనని కోరుతుంటే తీర్మానము ప్రతిపాదించిరి. నెహ్రూ నివేదిక ప్రకారము బెంగాలు కాసనపథ్యలో 465 సభ్యులుండవలెను. జనాభానూసాయిబట్టి మహమ్మదీయులకు 255 సానములు రాగలవు. హిందువులకు 210 సానములే వచ్చును. కొని ఆ యా జిల్లాలలోని జనాభాలను బట్టి హిందువులకు వుండు 150 మందిమాత్రమే సభ్యత్వస్థానముల శాక్రమించగలరు. కాబట్టి హిందువులకు టె. మహమ్మదీయులకు 120 సానములు ఎక్కువ లభించును. నెహ్రూ నివేదికలో సాంఘిక ప్రాతినిధ్య విశేషములకు కొంత గమనించుటవల్లనే బెంగాలు హిందువుల యీ ప్రత్యేక స్థాన నియామకమును కోరవలసి వచ్చినది. కొన్ని రాష్ట్రములలో అల్పజన సంఖ్యాక సంఘములకు సభ్యత్వస్థానములను ప్రత్యేకించుటలో ఆ సంఘములపరిమితికి మించిన సభ్యత్వస్థానములు నియోజింపబడుటవల్ల బెంగాలులో హిందువు లధిక సంఖ్యాకతలై యుండుటవల్ల వారిసంఘరక్షణమునకు స్థానములను నిర్ణయించుట అవసరమైనది.

కాని యీ సభ్యులను ప్రతిఘటించుచు నేనుగట్టగా రుప వ్యవహరించిరి.

జిల్లాబాద్ ఎన్నికలలో మహమ్మదీయులే అధిక సంఖ్యా లుగా ఎన్నుకొనబడినను తాలూకాబాద్లలో హిందువులే అధిక సంఖ్యాకులుగా ఎన్నుకొనబడిరి.

గత ఎన్నికలలో మహమ్మదీయుల తక్కువమందిగా ఎన్నుకొనబడినను యొక ముఖ్యకారణముగా వాదించ బడినది. ఇది వాటియొక ముఖ్యమునకు భంగకరము.

జి. లేం. డ్ర. లా. బె. నే. డి. గా. బె.ంగాల సభ్యుల తీర్మానమును వోటుకు తెట్టగా, అధిక సంఖ్యాకులే ఆయనకు అనుకూలముగా వోటు యిచ్చిరి.

అందువలన అధ్యక్షుడును అసాధారణంగా రిట్లు చెప్పిరి— జి. లేం. డ్ర. లా. బె. నే. డి. గా. బె.ంగాల యీ సభ్యుల తీర్మానమును మీరు ఆమోదించి బలపరచుటకు ముందుగా దూరాలోచన చేయవలెను. మీరందరూ ఏకమత్యవలయులై యీ సభ్యులతో జాతీయ తేజమును విడనాడి వాదించుచున్నారను అవనిందకు పాల్పడెదరు. కనుక హిందువులకు ప్రత్యేక స్థానములను నియమించవలెనని కోరెడి యీ సభ్యుల తీర్మానమునకు మీరు ఓటునిచ్చుటకు ముందు బాగుగా ఆలోచించవలెను. నేను రింగ్ ఓట్లు లెక్కింపజేయుచున్నాను.

అందువలన తీర్మాన ప్రతిపాదకు లగు జి. లేం. డ్ర. లా. బె. నే. డి. గా. బె.ంగాల రిట్లు చెప్పిరి:—

అట్లా సభలో బెంగాలు రాష్ట్ర హిందూ సంఘ కేసు మును కాపాడుటకై కంకణము ధరించిన వానివలె మాట్లాడిన యొక పెద్ద మనిషి యొక్క చర్యలను ఖండించుటకై యీ తీర్మానము నిష్పన్నమౌచినది. ఈ సంగతిని ప్రస్తుతము నిలిపివేయవలె ననియే జాగ్రత్త. నోట్లు యిచ్చుట తీసికొన నక్కరలేదు.

అంతట యీ సభ్యుల తీర్మానము నిలిపివేయబడెను. తేనియెడల నెహ్రూ నివేదికలోని సాంఘిక సమాధానమునకు భంగము వాటిల్లియుండెడిది. అనగా అసలుకు మోసమునచ్చి యుండెడిది.

పౌరస్వత్వనిర్వచనము

పౌరజనులకు మాక్కు లనగానేమి? అని నిర్వచించుటకు ఏర్పరచిన ప్రత్యేక కమిటీవారు యీ క్రింది రీతిగా నిర్వచించిరి:

- నెహ్రూ నివేదికలోని పౌర స్వత్వనిర్వచనవాక్యములలో (ఏ) (బి) (సి) వాక్యములు యథాగతీగానే యుండవలెను.
- (డి) వాక్యములో యీ క్రిందిమాటలు చేర్చవలెను.
- “యీ రాజ్యాంగ నిర్వాణములోని పౌర స్వత్వముతో వ్యవహరించగలవాడును”

మాటిగాను దీని కొక సవరణ చేపట్టవలెనని.

“పౌరస్వత్వములను చలాయించుటకుగాను పౌర మొంటు వారు నిర్ణయించిన విధులనుగాని పరమలనుగాని నిర్వహించు వాడును” అని యుండవలెను.

ఈ సవరణ తీర్మానము సి. ని. జ. రా. భా. వా. ది. గా. బె.ంగాల ప్రతిపాదనపథ్యలో అధిక సంఖ్యాకులచే ఆమోదించబడెను.

క్విలన్ బ్యాంకు లిమిటెడ్,

మద్రాసు బ్రాంచి

వై ఆఫీసు.

10

మాక్సిన్ వీధి నుంచి లోన్ డ్రైవ్ చేసిన కెడుగుగానున్న నెం. 16కి, బ్రాజ్మేకు మార్చబడినది.

C. P. MATTHEN, B.A., B.L.,
Managing Director.

ఉచితము నలహ ఉచితము

—స్వయముగా రూఢిపర్చుకొనవచ్చును—

నాడీపరీక్షయందు కడునిపుణులును, ప్రపంచ వ్యాప్తిగాంచిన వైద్యులు, విషగౌరవ సంహిత డాక్టరు డి. యస్. గోపాల్.

మీరు గొప్పకుటుంబమునకు చెందినవారు. వీరిపూర్వుల మైనూరు మనోరాజగు టిక్కనుబ్రహ్మయ్య అనే కమలయిన ఎన్నేటులు, తేనకజేలు రూపాయలు పొందిరి.

మీరు మీనాడీని పరీక్షించి వ్యాధియొక్క నిజమైన గుణమును మీకు వివ్రలముగా వివరింపగలరు. అత్యంత త్రవ్యాధి, వక్షపాతము, వాతకోగము, ఉబ్బవము, శుభ్రసంబంధములు, మట్టువ్యాధులు, అల్పవ్యాధులు, గడ్డలు, మొదలైన వాటిని గ్యారంటీగా నడచుమొదలు. వంద్యత్వమును పోగొట్టుదురు.

ఆఫీసు వేళలు.

మాంటురోడ్డు బ్రాంచి

హెడ్ ఆఫీసు

కనకవల్లం, రామ్ అండ్ డి. స్వేస్సరి. 46 గోవిందస్వామి కాయకర్ వీధి, బార్దోవాస మద్రాసు, పగల గం 12—2
18 మాంటురోడ్డు (హిస్టిక్ బార్దోవాస కెడుగుగా) ఉదయం గం 7—10 సాయంత్రం గం 8—7

పండిత ఇ. శ్రీనివాసాచారి ఫిజి. యస్. అండ్ మేనేజింగ్ డైరెక్టరు.

ది టామిల్ నాడు ఆయుర్వేదిక్ ఫార్మశీ లిమిటెడ్

తెలిఫోను నెం. 3767. కేటలాగు ఉచితం, పోస్టుబాక్సు నెం. 278. మద్రాసు. 2546 “తెలిగ్రాఫ్” కాయసిద్ధి మద్రాసు.

చేతభాషాలిపి

నెహ్రూ నివేదిక ప్రకారముగా రాబోవు అధినివేత రాజ్యాంగములోని స్వయంపరభాష వాగరలిపిలోగాని, ఉర్దూ లిపిలోగాని ఉండవచ్చును అని యున్నది. కాని, కిష్టగా రీ మాటలకు వేరొక యర్థమును దీసిరి. ఉర్దూ లిపియైనను లేదా, వాగరలిపియైనను ఉండవలెనను నెహ్రూ నివేదికయొక్క అర్థమనియు, అట్లు విధించక వాగరలిపి ఉర్దూ లిపి రెండింటిలోను హిందూస్థానీభాష వ్రాయబడవలెనని కిష్టగా రు కోరిరి.

సభ్యులకులగు అసాధారణ నెహ్రూ నివేదికయొక్క కేసుముల యర్థమునూగా కిష్టగా రు చెప్పిరచే యనియు యీ తీర్మానము అవసరమని చెప్పిరి.

ఇంకొక సభ్యుడు శ్రీ బి. హిందీభాషయను ఉర్దూ భాషయను లాటిను అక్షరములలో వ్రాయవలెనని కోరెను. గాని సభలో వారికోర్కెను ఎవరూ ఆమోదించలేదు.

అల్పజన సంఖ్యాక సంఘరక్షణము

ఇండియా దేశములో ఏర్పడబోవు పార్లమెంటు సభ వారు రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములకు మధ్య కలుగు తగాదాలు మొదలయిన స్వయంపరములను పరిష్కరించు అధికారము మాత్రమే గాక స్వల్పజన సంఖ్యాక సంఘములకు గల ప్రాతినిధ్యాధి సంఘ ప్రత్యేకాభివృద్ధికర విషయములను నూడ నిర్ణయించు అధికారము కలిగియుండవలయు ననుమాట ప్రస్తుతయందు అని పి. వి. జ. రా. భా. వా. ది. గా. బె.ంగాల కోరిరి.

తేనియెడల అలోచించుటకై సభకు కమిటీయొక్క పనిని వర్ధిల్లుటచే పోజరును అవసరమని దాని ఆ

సాధిగాను చెప్పిరి. మాంబ్యాగారు యిది ఆమోదించిరి. అందు వలన విజయరాఘవాచారిగారు నూచించిన విషయము చర్చ నిలిపివేయబడెను.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు

మహమ్మదీయులకును హిందువులకు కలిసి సమస్తి నియోజకవర్గము లుండగూడదనియు ప్రత్యేక నియోజకవర్గము లుండవలెననియు మహమ్మదీ సిద్ధిగాని తీర్మానమునకు ఎ టను వోటునియ్యలేదు. కనుక ఓడిపోయెను.

పశ్చిమోత్తర పరగణాల హిందువుల కష్టములు

పశ్చిమోత్తర పరగణా సుబాద్దా రాష్ట్రములోని హిందవులు ఆచటి మహమ్మదీయుల దౌర్జన్యములవల్లను మహాతాపము నల్లను ఎట్లు పీడింపబడుచున్నదియను వాస్తవము బాగాయ గారు వివరించిరి. అందువల్ల భారతదేశములోని యితర ప్రాంతములలో గల ప్రభుత్వవిధానమునే పశ్చిమోత్తర పరగణాలోనూడ వర్ధిల్లవలెననియును సభకు నెహ్రూ నివేదికలో నూచించబడిన మాటలను పేర్కొనవలయునని వాస్తవము బాగాయగారు కోరిరి.

కాని డాక్టరు కిష్టగా రును, బి. దామోదరము దాస్ రామ్ బాగాయగారి యుపగ్యానమునకు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసంగిరి.

అందువలన బాగాయగారు కోరిన సవరణ తీర్మానము ఓడిపోయెను.

రింగ్ ఆఫీసును సభకుగాడ నిర్ణయము ది. గం. 11 వ సమావేశమునకు ప్రభుత్వము వర్ధిల్లించి జాతీయ భారతీయ నివేదికను.

(ఆ. కె. స్వేచ్ఛా.)

**NOTIFICATION INVITING TENDERS
FOR THE SUPPLY OF DIET AND
OTHER HOSPITAL NECESSARIES
ETC. REQUIRED FOR THE GOVT.
HEAD QUARTER HOSPITAL,
COCANADA, AND GOVT. LADY
HAVELOCK HOSPITAL,
COCANADA FOR THE
YEAR 1929-1930.**

Separate sealed tenders in English will be received by the Superintendent, Government Headquarter Hospital, Cocanada, up to 10 A.M. on 10th January 1929 for the supply of Diet and other Hospital necessities required for the Govt. Headquarter Hospital, Cocanada, and the Govt. Lady Havelock Hospital, Cocanada, for the year 1929-30.

2. No tender will be received after the date and hour prescribed above.

3. Tender should be superscribed "TENDER FOR THE SUPPLY OF DIET AND OTHER HOSPITAL NECESSARIES ETC. FOR THE GOVT. HEAD QUARTER HOSPITAL, COCANADA" or the Government Lady Havelock Hospital, Cocanada as the case may be. Separate tenders are required for Cows' milk and Bread. Articles required are detailed in the schedule annexed.

4. Each tender must be accompanied by a deposit of Rs. 50/- (Rupees fifty only) (in Government Treasury receipts) as earnest money. In default of such deposit the tender will be rejected. No cash will be received. The deposit will be returned to unsuccessful tenderer immediately and to successful tenderer as soon as he lodges the security.

5. The successful tenderer must, within three days from the date of receiving intimation that his tender has been accepted, lodge security of Rupees Eight hundred in the case of Government Head Quarter Hospital and Rs. 200 in the case of Govt. Lady Havelock Hospital (that is, 10% of the total value of the estimated supply for the year) and execute bond at his cost for the due performance of his contract. The successful tenderer should sign an agreement in the proper form (on stamped paper) within three days from the date of acceptance of his tender or else his earnest money will be forfeited.

6. A fine not exceeding 10% of the deposit money will be levied for any infringement of the stipulations of the bond and if frequently repeated the contract will be annulled and the security will be confiscated to the Government.

7. The contract must not be sublet. The security will be returned to him immediately on completion of his contract.

8. The Superintendent reserves to himself the right to decline tenders without assigning any reason for so doing.

9. The security deposit referred to in para 5 should be endorsed over to the Superintendent, Govt. Headquarter Hospital, Cocanada.

10. No advance of cash will be made to the contractor.

11. No articles will be supplied to the Hospital except on authority signed by the Medical Officer or by some responsible person authorised by him in writing to do so.

12. The purchaser shall be at liberty within a period of three months from the date of the agreement to terminate it either wholly or in part on one month's notice and thereupon the agreement shall cease and be void and the contractor shall not be entitled to any compensation in respect of such determination.

13. The contract should not be sublet without the permission of the Superintendent of the Hospital. The rates quoted by each tender-

er should also be expressed in words without fail.

14. Fraction of a rupee in the total of contractor's bills are rounded off to the nearest rupee (ie. fractions of less than half are disregarded and half a rupee and over are taken as a rupee), in the case of bills amounting to Rs. 25/- and upwards. The totals of bills for less than Rs. 25/- are rounded to the nearest anna (ie., amounts below 6 pies are disregarded and 6 pies and above are taken as one anna).

15. The bread supplied to hospital should be free from alum and yield an acidity equivalent to not more than 3 cc. Normal acid per 100 grammes of bread is 0.02 (calculated on the dried solid) in soluble in dilute hydrochloric acid.

Samples of bread received from each tenderer will be subject to analysis by the public analyst, King Institute, Gundry.

The bread supplied to Hospital from time to time will be subject to analysis and the contractors will be liable to a penalty exceeding the percentages laid down above. This penalty will subject to the maximum of 10% of the security amount deposited by the contractor.

SCHEDULE

S. No.	Name of article	Rate per
1	Old raw rice-well cleaned, 1st Quality	lb.
2	Table rice	lb.
3	Boiled rice-well cleaned, 1st Quality	"
4	Wheat rice	"
5	Wheat Bran	"
6	Rice Bran	"
7	Wheat Bread (In loaves of 4 oz. each)	Each
8	Rolong bread Do	"
9	Cows' milk (Cows to be milked in Hospital compound)	Pint.
10	Condensed milk (In cases of 48 tins each)	Case
11	Butter country	lb.
12	" foreign	Oz.
13	Coffee powder-1st Quality	lb.
14	Seeds Do Round	"
15	Tea-Lipton's	"
16	Butter milk (Having Sp. Gr. of 1014)	Pint.
17	Pepper-water	"
18	Ghee, pure-1st Quality	lb.
19	Curry powder with all necessary ingredients	"
20	Tamarind without seeds	"
21	Gingelly Oil pure	"
22	Sugar-White	"
23	Salt, Country	"
24	Table salt	"
25	Plantains	100.
26	Oranges-Sweet	Each
27	" Batavian	Each
28	Reisins	Oz.
29	Grapes	"
30	Fire-wood-Well dried	Ton.
31	Fish Oil	lb.
32	Eggs. Weighing each 2 Oz.	100.
33	Eggs Weighing less than 2 Oz. (Big and small combined)	100.
34	Limes. Big size	Each.
35	Country vegetables	lb.
36	Vegetables-English	"
37	Potatoes	"
38	Red Gram-1st Quality	"
39	Dhol-Country	"
40	" Cawnpore	"
41	Mutton without bones	"
42	Fish	"
43	Beef	"
44	Rolong	"
45	Sago	"

46	Barley	"
47	Wheat flour	"
48	Corn flour	"
49	Arrow root	"
50	Arrow root biscuits	"
51	Bran biscuits	"
52	Oat meal	"
53	Horlicks. Big size	Bottle.
54	" Small	"
55	Chicken-Big	Each.
56	" Small	"
57	Essence of chicken	Tin.
58	Liquid Peptonoids	Bottle.
59	Onions	lb.
60	Garlic	"
61	Turmeric	"
62	Coriander	"
63	Pepper	"
64	Asafoetidae	Ounce.
65	Chillies dry	lb.
66	Cumin seed	"
67	Vendyam	"
68	Vermicille	"
69	Soda Water	Bottle
70	Lemonade	"
71	Lime juice	"

BAZAR MEDICINES ETC.

1	Dried ginger	Oz.
2	Camphor	"
3	Honey pure	lb.
4	Liquorice	Oz.
5	Cubebs	Oz.
6	Cinnamomi bark	"
7	Ice	lb.
8	Copper sulphate	Oz.
9	Ferri sulphate	"
10	Ammonium chloride	"
11	Gum-White	lb.
12	Vinegar	"
13	Sulphur-crude	"
14	Methylated spirit	"
15	Borax	Oz.
16	Alum	"
17	Chirata	lb.
18	Cinna leaves	Oz.
19	Mustard-English	Tin.
20	Brandy-Exshaw No. 1 Big	Bottle.
21	" " Small	"
22	" Exshaw No. 11 Big	"
23	" " Small	"
24	Arrack	Oz.
25	Potassi Nitras	Oz.
26	Cocoonut oil	Lb
27	Caster Oil	"
28	Butea frondosa seeds	Oz
29	Thymol	"
30	Benzoin	"
31	Oil Turpentine	Lb
32	Cotton clean	"
33	Jute fine-Well teased	"
34	Linseed Oil	"
35	Linseed	"
36	Antiplogestine	tin

HOSPITAL NECESSARIES ETC.

1	Mullays large	Each
2	" small	"
3	Munthas	"
4	Pins safety-Big	Doz
5	" " Small	"
6	Washing soda	Lb
7	Waste paper	"
8	Silver powder	Pkt
9	Brasso tin-Big	Each
10	" small	"
11	Bath brick	"
12	Chatties large	"
13	" small	"
14	Pots Big	"
15	" small	"
16	Pot rests	"
17	Sunlight soap	Bar
18	Candles	Each

19 Straw Kavidies	Each
20 Coal tar	Lb
21 Charcoal	"
22 Saw dust. Teakwood	"
23 Bamboo brooms for scavengers	Each
24 Bamboos long	"
25 " " "	100
26 Ladders Big	Each
27 Sieves	"
28 Winnows	"
29 Baskets common-Big	"
30 " " small	"
31 Mats country date	"
32 Deal wood boxes-small	"
33 " " big	"
34 Nail brushes	Doz
35 Chalk	Lb
36 Stove pins	Each
37 Bees wax	Oz
38 Thread balls for sewing machine Best sort	Doz
39 Thread reels No. 50.	"
40 Palmyra ties	100
41 Kavadi strings	Pair
42 Kavidi Badda	Each
43 Punkah rope cotton	Lb
44 Hair comb	Each
45 Coconut fibre	Lb
46 Leather strap	Each
47 Cuscus tatties	Sq. Yd.
48 Enamel bowels Big	Each
49 —Do—small	"
50 Enamel wash hand basin	"
51 Enamel plates round-Big	"
52 " " " small	"
53 Zinc buckets Big	"
54 " " small	"
55 Zinc buckets-medium	"
56 Empty kerosin oil tins with Tar coating (Inside and outside)	Each
57 Brushes for white washing	"
58 Lamp wick big	Yard
59 " " small	"
60 Chimneys-Big (Just like Municipal ones)	Each
61 Chimneys Medium size	"
62 " small	"
63 " for hurricane lanterns	"
64 Match boxes	Doz
65 Brooms	"
66 Shell chunab	Measure
67 Crutches	Pair

SUPERINTENDENT.

Government Headquarter Hospital and
" Lady Havelock Hospital,
Cocanada.

Cocanada, 1-7-1929.

కలకత్తా కాంగ్రెస్

లండను అభిప్రాయములు

(బీము సర్వీసు)

లండన్, డిసెంబరు 31:—కలకత్తా కాంగ్రెసుకు గూర్చి ఎవరితో చివరికి వారు కేసును ముగిసారు.

లండన్ ప్రెస్ - మహాత్మాజీ తీర్మానము మహాత్మాజీ తీర్మానము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదుల కే విజయవని లండన్, ప్రెస్ ను కొనుగొన్నది.

డెయిలీ తెలిగ్రాఫ్

పరిశ్రమ ఇట్లు వ్రాయబడినది. 20 వేల కార్మికులు కలకత్తా కాంగ్రెసు మండలియందు ప్రవేశము నీయవలెనని విషయము చాల గొప్పది. ఇంతవరకు ప్రవేశించి తాము నడుపుచున్నారని కార్మికులు గూర్చి రాజకీయ నాయకులు వలయుచున్నది. లేక నడిచుచున్నారని. అట్లు ప్రతిపక్షాలైన కార్మికులు నేడు భారతరాజకీయములందు తమ మహిమ గొప్పగా నిరూపించుచున్నారని. ఇంతవరకు సాధిక భారత రాజకీయములందు గొప్పగా విజయమును సాధించుట నేటికే కార్మికులు విశేషములను నిర్వహించుచున్నారని.

1929

అమృతాంజనముడిపోవారి

1929

అందమైన రంగుల క్యాలెండరు

ప్రసిద్ధిచెందిన చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన

వేణుగోపాలు, రాధాకృష్ణ, మహాత్మాగాంధీ

తెలుగుచిత్రరంగములు గలవి.

క్యాలెండరు 1-కి 0-2-0, 12-కి రూ 1-4-0, 100-కి రూ 9-12-0.

చిన్నపైజా

రాధాకృష్ణుడు, మహాత్మాగాంధీ, బాలసుబ్రహ్మణ్యం

క్యాలెండరు 1-కి 0-1-0, 12-కి రూ 0-8-0, 100-కి రూ. 3-8-0.

ప్యాకింగ్, పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము.

బొంబాయి - అమృతాంజనముడిపో - మదరాసు.

స్వాతంత్ర్యసమితి

"రాజీతీర్మానమును పునః విమర్శింపవలెను"

"శ్రీనివాసయ్యంగారి ఒంటిపాటు"

దేశబంధునగర్, జనవరి 1:—నిన్న సమావేశమైన స్వాతంత్ర్య సమితి సభయొక్క కార్యక్రమము చాల ఉత్సాహపూరితమై యుండెను. గాంధీమహాత్మునిచే నుపపాదించబడిన రాజీతీర్మానమును పునర్విమర్శ గావించవలసిన దనుచు గాంధీమహాత్మునివలె రాయబారముంపుటకును లేనిచో ఏవిధమున అధినివేశ స్వాతంత్ర్య విధానమునకుగాని ఏకీభవించ బాలమును సుఖమునంద్రబోసు గారి సవరణను బలపరచుటకును అత్యధికసంఖ్యకులచే తీర్మాన ముమోదించ బడెను.

శ్రీ బులుసు సాంబమూర్తిగారు (ఆంధ్ర) "కాంగ్రెసు సభయందు స్వాతంత్ర్య సమితి వారు రాజీతీర్మానమునకు ప్రతిహేతువుగను, సుభాష్ బాబు సవరణకు ఆనుకూలముగను వోటు జేసితిరవలెను." అను తీర్మానము నుపపాదించిరి. పండిత జవహర్లాలు సెక్రటరీగారు తీర్మానమును బలపరచిరి.

డాక్టరు పట్టాభిశేఖరామయ్యగారు:—మాట్లాడుచు ఉభయ పక్షముల పరస్పరామోదముతో గావించబడిన రాజీతీర్మానమును గౌరవించవలసినదని బయ్యగ వాదించిరి. (ఒకరు: పరస్పరామోద మేమియును లేదు.) పట్టాభిశేఖరామయ్యగారికిను మాట్లాడుచు జాతీయోద్యమమునకై వంగదేశీయులు గావించిన త్యాగములను, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యసంపాదనకై వంగీయులైనవధికోత్సాహమును తాముధికముగ ప్రశంసించుచున్నామనియు, కాని దేశగౌరవము కంటెను ఎవరి గౌరవముగాని అధికముగాదనువిషయమును మరచజనదని ప్రార్థనాపూర్వకముగ విన్నవించుకొనుచున్నామనియు పల్కిరి. సుభాష్ చంద్రబోసు చాల సందిగ్ధుడగు స్థితియందున్న విషయము నే నెరుంగును. (లేదు లేదు అనుకేలు) సుభాష్ బాబుతాను అధినివేశస్వాతంత్ర్యలక్ష్యము సంగీకరింపబో నని తన వంగదేశ మిత్రులకు వాగ్దాన మొనరించె నని మాడ నే నెరుంగును.

(తెంగాలు ప్రతినిధులు:—వాగ్దానము విషయ మేమియును లేదు. వారందరేకముగ రాజీతి ప్రతిహేతువుగ వోటు జేసిరి.)

శ్రీ సుభాష్ చంద్రబోసు:—నేను మొదటినుండియు రాజీతీర్మానమునకు ప్రతిహేతువుగనే యుంటిని.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—రాజీతీర్మానమునకు తాము బాధ్యులము గామని పల్కిరి.

శ్రీ యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు:—రాజీతి నే సంగీకరించుటకు నుండుగా సమితియందలి ప్రధానసభ్యుల సందర్భో నేనాలోచించితిని. వారిలో సత్యమూర్తిగారుగూడ గలరు. ఇప్పుడు మీరు నన్ను ఒంటరిగ వదిలివేసెద మని యెరుచుచున్నాను. (నవ్వు)

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు:—ఇరువురు వ్యక్తులు (గాంధీజీ, శ్రీనివాసయ్యంగారు) ఒంటిరులయందు గావించుకొనిన ఒడంబడికను దేశమందయు అంగీకరించవలసిన తప్పనిసరియగు బాధ్యత ఏమియులేదనిరి. నేటివరకును శ్రీనివాసయ్యంగారి యాదేశము ననుసరించుచున్న తమిళనాడు ఆయ్యంగారికి ప్రతిహేతువుగ

ముగ ఆందోళన గావించెడిసమయము రాగలదని శ్రీనివాసయ్యంగారిని హెచ్చరించిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు:—తమిళనాడే న స్పీకితియందు బడవై చినది.

శ్రీ ప్రకాశగారు (కాశీ):—రాజీని బలపరచుట అత్యగౌరవము గల సమితి సభ్యులందరకును అవశ్యకమున పల్కిరి. రాజీతీర్మానమున కనుకూలరమని మన అభ్యుత్థానమును, కాంగ్రెసు అభ్యుత్థానమును మనము వాగ్దానములను గావించియుంటిమి. ఇప్పుడా వాగ్దానములకు భిన్నముగ వత్తింపజాలము. శ్రీనివాసయ్యంగారు తీర్మానమును బలపరచుటకును తదితరసభ్యులందరును తటస్థులుగ నుండుటకును సమితివారు స్వాతంత్ర్యము వొసంగుటయే ప్రస్తుత కర్తవ్యంకము ("ఎన్నటికిని అట్లుగాదు" అని కేకలు) రాజీతీర్మాన ముమోదించబడినంత మాత్రమున మిమ్ము విరిగి తలపెట్టబడవోదు.)

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు:—లేచి మరొకతూరి తాము అందరితో నాలోచించియే రాజీతీర్మానమున కంగీకరించితిమనియు, బాధ్యతనంతను తమతలపై బడవేయుట వివేకముగాననియు నుడివిరి.

శ్రీ శరత్ బోసుగారు:—శ్రీనివాసయ్యంగారు రొక్కరు మాత్రమే యిందులకు బాధ్యులుగారని నే నొప్పుకొందును.

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు:—జేను. నేను చెప్పనది గూడ అదియే. (నవ్వు) నాపక్షమును బలపరచువా రొక్కరైన నున్నందులకు నాకు సంతోషము.

శ్రీ శరత్ బోసుగారు:—మాట్లాడుచు రాజీతీర్మానము యొక్క వివిధాంశములను ఆలోచించిన పిమ్మటనే స్వాతంత్ర్య సమితివా రా తీర్మానము నామోదించబాల కున్నారని గాంధీగారికి తమ అభ్యుత్థులగు శ్రీనివాసయ్యంగారు తెలియజేయవలసినదిగ నూచించిరి. గాంధీగారుగూడ రాజీతీర్మానమును సమీక్షించుచు ఆమోదించెనేగాని మనఃపూర్తిగ గావని తెలిసియున్నందున ఈవిధముగ గావించవచ్చునని పల్కిరి.

ఇంతవరకును పప్పులో కాలువేసినచో నిప్పటికైన వి్యవహారములకు చక్కజెట్టుకొనవచ్చునని యొక మహారాష్ట్ర ప్రతినిధి పల్కిరి.

శ్రీనివాసయ్యంగారు:—ఇది మహారాష్ట్ర రాజీనామా ఏమి? (విపరీతముగా నవ్వు.)

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు:—ముగించుచు నిట్లు పల్కి:—మిలియండుల ముఖ్యులగువారలతో సంప్రతించకుండనే నేమియును జేసియుండలేదు. నాయకత్వమునైన నిరంకుశప్రవర్తనమని నాభావముగాదు.

మొదటినుండియు నేను రాజీతీర్మానమునకు ప్రతిహేతుడనై, కాని నామిత్రులతో నాలోచించిన పిమ్మట నేను వాని కంగీకరించితిని. అందరిచే నామోదించబడిన తీర్మానముపై మరల చర్చను గావించుటకు కౌన్సిలమును ఆక్షేపణలు గలవు అని పల్కిరి.

ఒకసభ్యుడు:—నేడు మనము గావించిన నిర్ణయమునకు మర మందరము బదులమై యుండవలెనా?

శ్రీ శ్రీనివాసయ్యంగారు:—బదులుమని తలంచెడి వారందరైనను బాధ్యత గలరు.

శ్రీ సాంబమూర్తిగారి తీర్మానముపై వోట్లు గైకొనుటకు పూర్వము క్రియుతులు శ్రీనివాసయ్యంగారు, కిరన్ కంకర రాయి, ఇమ్మాదాసు మొహతాగార్లు తమ యభ్యుత్థులను వోటుజేయుటకు సమితివారు స్వాతంత్ర్య ఘోషంగిరి.

శ్రీ సాంబమూర్తిగారి తీర్మానము 89 మంది సభ్యులచే ఆమోదించ బడెను, దాదాపు సభలో సభ్యులందర సంఖ్య పై విధముగ నుండెను.

సమితివారు తటస్థులై యుండవలె నని శ్రీ ప్రకాశగారు దుపపాదించిన సవరణకు 5 గురుమాత్ర మనుకూలురు.

ఆఖిలభారత పత్రికారచయితలసమావేశము

కన్వెన్షన్ ముల విచారించుట

సైమన్ దొరగారిచర్యను తీవ్రముగా విమర్శించుట

నటరాజన్ గారి యధ్యక్షకోపన్యాసము

(శ్రీ పి. నెవల్)

కలకత్తా, జనవరి, 1:— ఆఖిలభారత పత్రికారచయితల సమావేశము ఇండియన్ అసోసియేషన్ హాలులో శేడుమధ్యాహ్నము 12 గంటలకు సమావేశమయ్యెను. శ్రీ నటరాజన్ గారి ప్రధాన ప్రసంగము, వివిధ పత్రికలకు చెందిన పత్రికాచరిత్ర నిధుల చాలనము పరిశీలించుట. సభలో నున్నవారిలో శ్రీ మతి సరళాదేవి, బి.వి.చంద్రపాల్ గారు, హిందూపత్రికా సంపాదకులు, ఎ. రంగస్వామి అయ్యంగారు, మౌలికాంశాంశిని అమృతబాయి పత్రికకు చెందిన కిషోర్ ఘోష్, యస్. సదానంద్, శ్రీ ప్రెస్ మేనేజింగు డైరెక్టరు, బి.వి. నేకర్ పాల్, జి. యస్. రంగస్వామి (ప్రభాస్ కృష్ణాంశ్వామి) బొంబాయి బ్రాహ్మణ పత్రికా సంపాదకులు బెల్గియా, మాడర్న్ హిస్ట్రీ సంపాదకుడు, రామానంద ఫటల్ గారు, బెంగాలీ సంపాదకుడు, ఆర్. యస్. కర్కాగారు, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి, ఆంగ్ల భాషలో సంపాదకులు హేమచంద్రనాథ్ గారు, విశాలభారత సంపాదకుడు, బనారసిదాస్ చతుర్వేది మున్నగు పత్రికాచరిత్ర లక్షణముల పరిశీలించుచున్నారు.

కార్యదర్శి ప్రకటన

సభను సమావేశపరచుటకు కారణములను వివరించుచు కెమర్ లాల్ ఘోష్ గారు యాక్రంది ప్రకటనగావించిరి. “సభను సమావేశపరచుటకు తీర్మానము కల్పించిరిగా చేయబడలేదు. భారతదేశము నందలి పత్రికారచయితల యొగక్షేమమునుగూర్చి చాలకాలమునుండి జరుగుచున్న ఆలోచనల ఫలితముగాని యవ్యయము గాదు. చీకా విప్లవము ఉచ్చస్థితియందుండగా నచ్చటి వ్యవహారములను భారతదేశమున బాగుగా తెలుపుటకై ఆదేశమున కొక కొందరను పంపవలసినదని కార్యదర్శియగు ఘోష్ గారు చెప్పిరి. నాంభికవై మధ్యములు మనదేశములో పెచ్చుపెరిగి పోవుచున్న రోజులలో దానిని పత్రికా ప్రచారముచే రూపుమాపుట కొక సభ గావించవలసినదని నూచించబడినది. సైమన్ గారు శ్రీ ప్రెస్ యెడల పుచ్చుకొనిన చర్యను ఖండించుటకై పత్రికా ప్రతినిధుల సమావేశము జరుగవలసినదని తలచబడినది. ఈ కారణములవలననే, పత్రికారచయితల సమావేశమువలన విదేశీయ వ్యవహారములను బాగుగా తెలిసికొనుటకు పెచ్చు సాంకేతికములుండగ ననకు, పత్రికా సంపాదకుల సభ అవసరమయ్యెను.

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షకోపన్యాసము

అంతట ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షుడగు రామానంద ఫటల్ గారు ఉత్సాహమున చెప్పిరి:—
ప్రతినిధులారా, సోదర సోదరీమణులారా,
ఆహ్వానసంఘము వారి పక్షమునను, పరిగ్రహణ పక్షమునను, ఈ మహాసభయన జరుగుచున్న సభావిషయములను సావధానముగా చూడవలసివచ్చును. మాకు సంకల్పపీఠముగా మీకు సౌకర్యములు కలిగించలేకపోయితిమి. మా లోటుబాటులను తుదివివేచించుచున్నాను.
మొదట పత్రికా సంపాదకులను, దేశభక్తాగ్రగణ్యులను నగు లాలా బజర్జీ, పీయూష కాంతి ఘోష్, మర్తబ్ మొదలగువారు మరణించుటచే మనకు తీరని లోటు కలిగినది. మీ పక్షమునను నా పక్షమునను వారి కుటుంబములకు సానుభూతిని తెలియబరచుటకు తోడుచున్నాను.

మిక్కిలి గౌరవనీయులగు పని

పత్రికా రచయితలు చేయుపని మిక్కిలి పదితమును, గౌరవనీయులగు పని యున్నది. ఈ గౌరవనీయులగు పని మనము చక్కగా నిర్వహించి, ఉన్నతాశయములను గలిగించుటకు మిక్కిలి యవసరము. (తనకు భారత తరిసితుల ననుసరించి, సాంఘిక సమస్యలను నివృత్తు పాతముగను, క్రొధవిరహితముగను పరిశీలించుట యవసరము.)

మనకన్వెన్షన్లు

దురదృష్టవశమన మనకన్వెన్షన్లను సేకముగా నున్నవి. కావున భారతపత్రికా రచయితలు వారు చెయబాలినవంతయు చేయబాలకున్నాడు. మన ఆవ్యవస్థాత్మకతతోడ పత్రికాస్వాతంత్ర్యమును నిరోధించు చట్టములు మాటిమాటికి చేయబడుచున్నవి. ఎంతయు కొన్ని చట్టములు చేయబడునని తెలియుచున్నది. ఆ చట్టములు చేయబడెను భారతపత్రికలు నిరాలంకముగా పరిస్థితులను సాధారణముగా మనకున్న కన్వెన్షన్లు గూడ అనేకములు. ఆ కేసులను మనము సంతోషపెట్టుకొనియున్నాము. ప్ర

వ్యవస్థల చేతిలో నున్న పత్రికలలో పనిచేయువారు వారికి వా సో నా మ్యు న వ లె ను. పత్రికా పాఠకులకు కోపమురాకుండ ప్రకటనలను పువారికి కోపమురాకుండ, ప్రభుత్వమువారికి కోపమురాకుండ మనము చూచుకొనవలెను ఉచ్చస్థితియందున్న పత్రికలు తమ కార్యాలయములలో పనిచేయువారికి ఫించులనుగాని, ప్రావిడెంటు ఫండుగాని యిచ్చుట సంభావ్యము. ఇకర పత్రికలగుడనిట్టి పద్ధతులను సరించుట మంచిది.

అధ్యక్షకోపన్యాసము

నభాధ్యక్షుడగు శ్రీ నటరాజన్ గారు యిట్లు చెప్పిరి:—
శ్రీయత కన్వెన్షన్ రంగయ్యర్ గారు, పీయూష కాంతి ఘోష్, లాలాబజర్జీగారు మరణించుటవలన మన బృందమునకు తీరని నష్టమువాటిల్లినది. దేశమునకును, పత్రికారచనా కార్యమునకును వారమాల్యమును నేడనొనరించిరి. ఈ నలువది సంవత్సరములలో పత్రికా పరిశ్రమ విధానములో ననేక గొప్ప మార్పులు గలిగినవి. పత్రికల సాంకేతికములను, మహాత్మ్యములను దేశక్షేమమునకై వినియోగించబడవలసిన పత్రికా సంపాదకులలో నెక్కువ కట్టుదిట్టములుండటం యవసరము. న్యాయకార్యములను, వైద్యకార్యములను నిడియు నోక కార్యముని తలచుట ముఖ్యముగాని, రాజకీయ సాంఘిక ప్రచారమునకై వినియోగించుట సమంజసముకాదు. పత్రికారచయితల కట్టియొకటుండి, భారతదేశమునందలి పత్రికలలో నున్నవారు గౌరవించబడినందుచే చాల బాగుండును. పత్రికాధిపతులకును నిడియంగీకారముని తలచును. ఈ కథలవలన యజమానుల నిరంకుశత్వము నుండి పత్రికలలో పనిచేయువారు తప్పించుకొనగలుగుదురు. పత్రికారచయితల తయారు చేయబాతకాలు చేరుగా నవసరముండదు. పత్రికల నిట్టి పాఠకాలుగా పనిచేయును.

పత్రికల కన్వెన్షన్లు

భారతదేశములోని పత్రికల కన్వెన్షన్లు అనేకములుగా నున్నవి. మొదటిది, పాఠకాలును వచ్చినందుచే చట్టములు యిచ్చును వచ్చినట్లు అన్వయముచేసి మనలను బాధించుచున్నవి. ఇట్టివల కలకత్తాలో నొక పత్రిక కొట్టులలో బాధించబడినది. పత్రికలు సర్వాధికారముతో చేయు తప్పులకు యిచ్చుకొనెన మంచి సంరక్షణయందుట మిక్కిలి యవసరము. పత్రికలు ప్రజాసేవ నొనరించుచున్నవిగాన నవి దుర్మార్గులవలన ప్రవరించినవి ఋజువైన తప్ప వీనిని శిక్షించరాదు.

(వికపన్ ప్రా) టెజ్ కె ఆప్ట ఆన చట్టము మిక్కిలి తీవ్రముగా మనలను బాధించుచున్నది. ఈ చట్టము వలన సంస్థాపనలకు వారికన్వెన్షన్లు చెప్పకొనుట కేమియు సావకాశము లేకున్నది. ఈ చట్టమువంటి చట్టము నింకొకదానిని చేయ

వలెనని ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. భారతపత్రికలు స్వేచ్ఛాముగానున్న విదేశీయుల విషయమై వికధముగా వాగ్విరులు అరుదు.

ఇంకొక విషయము. శ్రీ ప్రెస్ వారు రచన వాస్తవతను ప్రకటించుచుండిరి. నానకమున సైమన్ దొరగారు వారిని సంఘమునకు రాకుండ చేసిరి. ఈ విషయముకు పత్రికలన్నియు ఖండించెను. కవిమను వారి విచారణను ప్రయోగించుటకు పూర్వము వానిని తాము తరి తీయునొక కడతనినూడ సైమన్ దొరగారి తీర్మానము. ఈ పద్ధతికి శ్రీ ప్రెస్ వారు నిరాకరించిరి. ఇట్లు వారు చేయుట వలన సంఘమువారిచారణ పత్రికలకు అందదయ్యెను. కావున పత్రికలు ఆ విషయములను తెలిసికొనుటకు వేరే యోర్నాలులు చేసికొనవలసి వచ్చెను. ఈ విషయమై సైమన్ గారి నిరంకుశ చర్యను సభవారు తీవ్రముగా ఖండింతురని కోరుచున్నాము.

సందేశములు

పయోనీర్, బంగలక్షి, అమృతబాయి పత్రిక, అసోసియేటెడ్ ప్రెస్, (టెల్గ్రాఫ్) మున్నగు పత్రికలకై ప్రతినిధులు సభ జయత్రదముగా జరుగుతాయని పంపిన సందేశములను కార్యదర్శి చదివెను.

తీర్మానములు

విషయ నిర్ణయ సభలో నామోదించబడిన మూడు తీర్మానములను సభ వారామోదించిరి:—

1. శ్రీయత శ్రీ. నటరాజన్ గారు అధ్యక్షులుగను, రామానంద ఫటల్, పి. రంగస్వామి అయ్యంగారు, బి.వి. చంద్రపాల్, యస్. పి. బ్రెట్స్, కె. సి. రాయ్, కాళీనాథరాయ్, యస్. సదానంద, టి. ప్రకాష్, సి. బి., చింతామణి, మౌలికాంశాంశి బోనుగారితో కూడిన సంఘము నొక దానిని 1929 సంవత్సరములో కార్యక్రమమును సాగించుట తీర్మానము.

పత్రికలలో పనిచేయువారి హోదాను, ఉద్యోగనిరత్యమును రక్షించుటకును, వారి యొగక్షేమములను విచారించుటకై ఆఖిలభారత ప్రతిష్టాపనను నొకదానిని స్థాపించుటకును యీ స్థాపనసంఘము ఒక నిధానమును నిర్ణయించవలెను.

(2) మూడవ తీర్మాన మిట్లున్నది:— సైమన్ సంఘము వారి విచారణను ప్రయోగించుటకు పూర్వము అని సైమన్ గారి తరీకుల లోనుగావలెనను మరతును కోరి, పత్రికా స్వాతంత్ర్యమునకు అనవసరమైన అటంకములను కలుగజేసిన సైమన్ గారి నిరంకుశచర్యను యీ సభవారు తీవ్రముగా ఖండించుచున్నారు.

(3) సభాకార్యక్రమమును నిర్వహించుటకు స్థాపనసంఘమువారు తగిన ద్రవ్యమును వసూలుచేయవలెను. అధ్యక్షులకు వందనములతో సభ ముగిసెను.

నోటీసు

1929-30 సంవత్సరమునకు విశాఖపట్టణము కింగ్ బార్జి ఆసుపత్రికి కాపలసిన భోజన సామగ్రిలు వగైరాలకు టెండర్లు 1929 సం॥ జనవరి తే 18 ది మధ్యాహ్నము 12 గంటలలోగా పంపవలయును. ఇందుకు సంబంధించిన బంధనలు, వస్తువుల జాబితాలు మద్రాసు ఫోర్ట్ స్ట్రెట్ స్టోరు బార్జి గెజిట్ లో ప్రచురింపబడును.

ఎం. ఎల్. కామత్,

(సం 80) నూపరిం టెండర్.

వివరములు	మొదటిసారి		మూడవసారి
	1928	1927	
	(16 నెలలు)		1928
వచ్చిన భిక్షాద్రాక్షాస్తుల సంఖ్య	528	468	మునుగు 1000
వాటి మొత్తం	రూ. 8,20,000	రూ. 7,78,000	రూ. 16,00,000
బారి అయిన పోలీస్ సంఖ్య	341	372	670
వాటి మొత్తం	రూ. 5,21,000	రూ. 6,82,000	రూ. 11,00,000
సాలీకా ఆదాయం	రూ. 28,400	రూ. 44,800	రూ. 75,000
భిక్షాభండు	రూ. 4,282	రూ. 29,182	రూ. 20,000 మించింది
గలగల మొత్తం హామీ	రూ. 47,500	రూ. 64,000	రూ. 1,11,000

వివరములకు ఏజన్సీలకు ఇట్లు పట్టపును, మీసహాయ, సహకార, సానుభూతి వేక్షించు:— భవన్యధేయలు కార్యదర్శికి వ్రాయవలెను. ఆంధ్ర ఇన్స్పిరేషన్ కంపెనీ లిమిటెడ్, మచిలీపట్నం

1929 నం: జనవరి నెల 3 తేది గురువారము

ముఖ్యవిభాగాలు	Xర 24 Xంటలలో అత్యధిక స్వయం	Xర 24 Xంటలలో అత్యధిక స్వయం	Xర 24 Xంటలలో స్వయం	అదనపు సెల 1.5 గంటలలో స్వయం	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు కలిగియుండు గంటలు.
గోపాల్ పూర్	79	68	...	0	0
విశాఖపట్టణం	79	70	...	0	0
కాకినాడ	81	63	...	0	0
మచిలీపట్టణము	85	69	...	0	0
కర్నూలు	87	59	...	0	0
బళ్లారి	85	64	...	0	0
అనంతపూరు	0	0
కడప	87	68	...	0	0.1
నెల్లూరు	86	68	+	0	0.8
మద్రాసు	88	68	...	0	0.2
కడపూరు	82	68	...	0	0.8
గోలకూట	89	64	...	0	0.1
కోయంబూరు	85	61	...	0	0.1
తిరుచనాపల్లి	85	65	...	0	0.1
నాగపట్టణము	81	70	...	0	0.8
మధుర	0	0
హంబన్	81	75	...	0	0.4
హైదరాబాద్	0	0.8
తిరువేంకటము	88	72	...	0	0.1
కొచ్చిగో	86	70	...	0	0.1
కాళికట్టు	91	68	...	0	0
మణిగూరు	90	69	...	0	0
బెంగళూరు	88	57	...	0	0
మెదక్ కార	75	52	...	0	0
కొడవకాళి	63	42	...	0	0.7
కూకూర్	64	41	...	0	0

సర్కారులు:— గోపాలపురము, మచిలీపట్నములలో ఆగమము నిర్మలముగనున్నది. ఇతర చోట్ల ముట్టు విస్తారముగ నున్నది. రాత్రితేదీవి 8 మొదలు 4 దీగ్గిలు ఎక్కువ.

దక్కాట్:—పేఘములు ఒక మోస్తరగనున్నవి రాత్రి
కి డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:— నెల్లూరులో తుంపరబడిను, మబ్బు
విస్తారముగనున్నది, కీలోమీటర్ల మామూలుగ నున్నది.

వ. వ. నారాయణలియ్యరు,

సహి శు బా బాధితనికావ్రుదాసు.

మహాత్ముని గాఢవిశ్వాసము

సంవత్సరములోగా బిటిమువారు రాజీకి వత్తురు

శేకున్న స్వతంత్రవాది నగుదును

కలకత్తా, జనవరి 8:—మహాత్మా గాంధీజీని వత్రి
కాప్రతినిధి సందర్శించగ, నిట్లు చెప్పిరి : “నేను ప్రత్యయం
తమనందైన నిరాశచెందువాడను గాను. 1929 డిసెంబరు 31
తేదీ రాత్రినరకు మనము కొరినట్లు (బ్రిటిషువారు అంగీకరింతు
రనియే అనించుచు ప్రార్థనలుచేయుచుందును. నాయాళ నిరాశ
యైనచో 1980 సంవత్సరాదిగా దుదయములేచి ఇండిపెం
డెన్సుబాలా (స్వాతంత్ర్యవాది) నగుదును. భారత
దేశమునకు భారతీయులచే యేర్పాటుచేయబడిన స్వేచ్ఛాస్వకరి
పాలనావిధాన ముండవలెనుగానియితరలూసంగనదివనికొరదు
సెహ్సాలానివేదిక మనము తయారుచేసికొన్నదే. అది అంగీకరింప
బడినచో మనము భాగస్వాములమగుదుమా. మనస్థితిని మన
ము నిర్ణయించుకొన్నవార మగుదుము. (బ్రిటిషుప్రజల నాయ
కులు యీవత్సరములోపుగ (శ్రద్ధతో మనఃస్ఫూర్తిగ విశేషముగ
సూచనల గావించినచో యీబెదిరింపులు కాలనిర్ణయము అనన
పర మగును.”

(అ. ప్రె. సె. వలు)

(అ. వి. పా. కల)

సాగనైన మా పెండ్లిసామగ్రి

మిక్కిలి నవీనమైనట్టియు, మంచి పనితనము గలిగి అంద
ముగా తయారైనట్టియు మా వెండిసాముగ్రి మీ ఇండ్లయం
దుంచిన ఎట్టి యింటికైనను నూతనకాంతిని చేకూర్చును. 2

అట్టి సామగ్రిచే మీగృహముల నలంకరించుకొనుడు.

సురాజ్ మల్ లక్ష్మీభాయ్ ఆంధ్ర కో.,

మంచిసిల్పాలు, చిత్రకారులు.

313, యస్సనేడు, మదాసు.

135, బిగ్ బజారురోడ్డు, తెరిచినాపల్లి.

బోంబాయి లైప్ అన్యూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్

(స్థా) పి త ము 1908)

సభాధ్యక్షుడు, సర్ లాలాభాయ్ నమోదాస్ K.C.I.E., J.P. మేనేజరు యాన్ బి. కార్జుమాస్టర్
ఇండియా డేక్స్ ఫీమాకంపెనీలలో కలెజ్ అనివిధముల పాల్గొనకార్యముల నివ్వగలగిదియే. (తల్లేక సదుపాయములు,
తక్కువ ప్రీమియములు, ఎక్కువ బోనస్లు, స్వల్పవరకులు, 4845

(మంచి మేనోజు మంట్లు)

ఆటోమెటక్ సాఫ్ట్‌వేర్ ఫీచరు. పాలిసీదారు హక్కులకు వెంటనే చెల్లింపులు, వివరములకు హామీలు.

K. PADMANABHAPAI B. A. Secretary Madras Branch, P. B. No. 337,
Mount Road MADRAS.

16 వ ఇండియన్ సైన్సు కాంగ్రెసు

మృదాసులో సమావేశము

16 వ ఐండియను సైన్సు కాంగ్రెసు విన్నవించినచున
మద్రాసులో ప్రభుత్వమందిరమున బాంక్విటింగ్ హాలునందు
ప్రొ|| సి. వి. రామసుగారి యధ్యక్షత్వక్రింద మద్రాసుగవర్నరు
గారి యాచరణమున సమావేశమయెను.

ఇండియన్ నైస్స్ కాంగ్రెసు మొట్టమొదట 1914 సం
వత్సరమున కలకత్తాలో జరిగెను. అప్పటినుండి నైస్సునందు
పరిశోధన పనివృద్ధిపరచుటకు ఈ కాంగ్రెసు ప్రోత్సాహ మొ
సగుచుండెను. ఈ కాంగ్రెసునకు మూడు ముఖ్యాధిప్రాయములు
కలవు. అవి 1. నైస్సునందు పనిచేయుచున్న వారికి దానికి సంబం
ధములలో పనిచేయువారితో సంబంధము కలుగజేయుట, 2.
పరిశోధనలను ప్రోత్సహించుట, 3. శాస్త్రజ్ఞానమును ప్రజలకు
గలగజేయుట.

నిన్నటి పథకు (ప్రే) పురుషుల శత్రులు చా
 జరైరి. అందు డా|| అగర్వార, ప్రా|| కమియవ్,
 డా|| బాప్తుగర్, జె. ఎం. ముఖర్జీ, ప్రా|| దానుగుప్త, ప్రా||
 సంపర్కుమార్, డా|| వి. కె. దాసు, అనంతకృష్ణ అయ్యర్,
 డా|| ఫారెస్టర్, హో|| వార్డు, డా|| కె. జి. నాయక్ బరోడా,
 డా|| నార్మన్డ్ ప్రా|| కిల్మరుగార్డు మున్సరువారు కలరు.

గవర్నరుగారి యుపన్యాసము

శేటిమధ్యస్థా మివల మ్రాను పౌరులతరపున ఇండి
యన్ సైన్సు కాంగ్రెసుసభ్యుల శాస్త్రసంపదగల యవకాశము
నాకు లభించినందులకు నేను మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను.
పూర్వ మీసభనా రీచ్ఛల నాకు పూర్వలగు విల్లించునకు
ప్రభువుగారు పెట్టండు ప్రభువుగారును అన్యసిందిరి, మరికొ
న్ని నిమగ్నములలో ప్రా|| రామన్ గారునవ్వసింపగా విశ
భాగ్యము నాకులభించినది సంతసించుచున్నాను. ఇదివరకు
నీరి యవశ్యాసము యీ రాజధానిలో నేను జేర్కొనోట
కొలదివారములక్రిందల విశభాగ్యము నాకు గలిగెను. సైన్సు
పరిశోధనములగుంచి శాస్త్రవియ్య తెలియదు గాన నామహా
సముద్రమున నేను ప్రవేశించి మాట్లాడుటకు నాకు అభిప్ర
యములేదు. సైన్సు జరిగోధనములందు నావంటి తెలియనివ ర
తనినయభిప్రాయమును జూపలేదని నీకు చెప్పుచున్నాను
ఏదైన నొకమూతనవిషయము కనుగొనబడెనని ప్రజలకి తెలిసి
నపుడు వారు చూపెడి ముత్తనా మహిమిత్య. వారి
త్తనామును శాస్త్రజరిగోధకులు గ్రహి పలేదు. ప్రజల ప
రిగోధనములగున్న యేమియు తెలియజేయకున్నాను. ప
రిగోధకులు కష్టపడి మిక్కిలిదీక్షతో పనిచేయుచున్నాడు. ఇప్
డు ప్రజలు సైన్సనం దధికాభిమానము కలిగి దానినిగూర్చి ప్ర
తిగో గమనించునుదేశము గలవారెరి. దానిలాభములను వారు

గుర్తింపుచున్నాడు. వైద్యపరీక్షోధనమునకు సెంట్రల్ బాధ్యము కలిగినో ప్రజలు గుర్తించిరి. జీవనక్షలనుగురించి ప్రైలుగుడ చర్చించుటకు మొదలిడిరి. కాస్త్రానుగుణములగు పనులను సెంట్రల్ బాధ్యముకలుగినో వ్యవసాయ దారులుకూడ గ్రహించుచున్నాడు. ఇప్పు డిటు జరుగుచున్న పథలబోలు పథలముల ననేకలాభములు చేకూరగలవు. ఈ పథ జయప్రదముగ జరుగునాక-అని గవర్నరుగారు వివరించిరి.

అధ్యక్షకోన్యాసము

ప్రొ|| సి. వి. రామకృష్ణారెడ్డి అధ్యక్షుని పర్యవేక్షణ ము
 కిగున సంగ్రహించబడెను.

ఈ ప్రశంసయన వివిధములగు మాఖ్యపదార్థములనుగురించి ప్రకృతికాస్త్రజ్ఞుడు మాట్లాడగల యధికారము కలిగి యున్నాడు. వివిధపదార్థముల స్వభావమును దెలుపుచు నాతడు మాట్లాడును. వాని నిజస్వభావములను తెలిసికొనుటకు నిరంతరము పరీక్షించుట జరుపుచు వానికిగలతరస్పర్థవంబంధమును కనిపెట్టుచుండును. అపరీక్షింపరానితత్వములు గుర్తించున భావతో చెప్పినయెడల నవి ప్రతివారికిని బోధపడగలవు. ప్రకృతికాస్త్రజ్ఞుడు యితరకాస్త్రములందుగలగు సంగతులను గుర్తించవలసియున్నది. అందుచేత నాయావస్థాసమునందు కలకత్తాశ్రమ శేఖరిలో నేను ప్రకృతికాస్త్రముననుచు, ససామనకాస్త్రముననుచు సంబంధించిన పరీక్షించనలను గావించి నేను కనుగొనిన నూతనవిషయమునుగూర్చి ముచ్చటించెదను. వెలుతురు అనునృగ్విషయముయొక్క స్వభావమును తెలిసికొనుటకుందరును శారీరకగలవారై యుందురు. ఇది కిరణప్రసరణమునకు రేడియేషను. సంబంధించియున్నది. కొన్నిస్థితులందు పదార్థమునండి వెలుతురు ప్రసరించును. ఒక వరమాణువును గైకొని దానికి కేడి చేసినయెడలను లేక దానికి విద్యుచ్ఛక్తిలను సుత్రము కట్టి గించినను అది ప్రకాశవంతముగును. దానినుండి వెలుతురు ప్రసరింపగలదు కిరణప్రసరణమునుగూర్చి 19 శతాబ్దమునందు ఒక యభిప్రాయమును 20-వ శతాబ్దమునందు శరీరక యశ్చిప్రాయమును కాస్త్రజ్ఞులు కలిగియున్నారు. ఈరెంటికిని పరిభాష కలదని కొందరు చెప్పుచున్నారు. కాని నాకట్టి పరిభాష కానరాలేదు. అవి చెప్పి ప్రాచీన రామన్ గారు ఆ రెండూ అభిప్రాయములను పట్టించు వివరముగ ఇచ్చిన 20 శతాబ్దమున అభిప్రాయమే నిజమైనదని చెప్పిరి మిమ్ము రేడియేషను అనిచి దీర్ఘముగ ప్రాచీన రామన్ గారును సంగతి.

గాంధీ దేవుడు

భవిన మృత్యునకు విని తి జక్కలపై భార్య (వారు
 1-0-0. వై.వతి ప్రశ్నకు 0 4-0 జన్మము. 1 జక్క
 తాలమును తొలపినను ఏర్పడి రోమును అందును జం
 పాండులు "జయనాథి రవి" దాయము 1 కిచ్చు 2-0-0
 జన్మము. 0-4-0. 2588
 వి. కే. శతగోపాచార్యులు, తిరు తణ, చిత్తూరుజిల్లా

ఆంధ్ర పత్రిక

1929 వ సం॥ జనవరి 3 వ తేది

గురువారము

మే జ ర క డో గ ను :

పై మను కమిషను

శ్రీమతి

పైమను కమిషను సభ్యులగు మేజరు కడోగనుగారు, తమ ప్రగల్భములను ఇంగ్లండుకు చెలుపుచున్నారు. హిందూదేశమునందు కమిషనుకు తోడ్పడువారు పెక్కువంది గల రైయు, వివిధ నాయకులును తమకు సహాయము చేయుట కాదు రము జూపుచున్నారనియు, వీరు సూచించిరి. పైమనుగారివలె వీరికిని ఆత్మవంచన ప్రియముని తోచును. పేర్లెన్నిక గనిన నాయకు లెవరును వీరికి తోడ్పడలేదని సర్ చిమకలాల్ సెతల్ వాడుగా రిటీవల తమ ప్రసంగమునందు తేటపరచి యుండిరి. ఈమధ్య జరిగిన సభలలో నేదియు పైమను కమిషనుకు తోడ్పడ నిశ్చయింపలేదు. మితవాదుల సమావేశముగూడ బహిష్కారమును కొనసాగింప నిశ్చయించినది. కాంగ్రెసు సభవారి తీర్మానము సంగతి చెప్ప నవసరము లేదు. కన్వెన్షను సభలో బహిష్కారవాదులే సభ్యులుగ గలరు. ఇట్టిసితితో తమకు నాయకు లందరును తోడ్పడుచున్నారని కడోగనుగారు చెలుపుటవలన ఇంగ్లండు నయితము మోసపోవజాలదు. బహిష్కారవాదు లెవరును రాజకీయ సమన్వయార్థి విచారించుట లేదని కడోగనుగారు చెలుపుట చోద్యము. సర్వపక్ష సమావేశము కాంగ్రెసు సమావేశము మితవాదసభ మున్నగుసభలు రాజకీయ సమన్వయార్థి లెస్సగ యూచించి తీర్మానించి యున్నవి. దేశములో స్వరాజ్యవశ్యకత విషయమై ఎట్టి యభిప్రాయ భేదము లేదని చెప్పవచ్చును.

భేద మేమయిన నున్న, స్వరాజ్య సాధనల విషయముననే కలదు. కమిషనువారు నలుపుచున్న విచారణ వ్యర్థ మనుటకు నందియములేదు. దేశ మంతయు కమిషనును బహిష్కరించినపుడు, వీరి విచారణ కెట్టివిలువ యుండును? కడోగను బోలు వారి విరుద్ధవ్యాఖ్యానములను ఇంగ్లండు పాటింపక భారతీయుల కోర్కెలను వెంటనే సఫలపరచుట యుక్తము. ఒక్క సంవత్సరము గడువు మాత్రమే గలదు. ఆ పిమ్మట భారతీయులు వారి మార్గమును వారవలంబింతురు. పైమను కమిషను లన రాజకీయసమన్వయ పరిష్కార మగు ననుట వ్యర్థపుటూహ. భారతీయులు స్వల్పపువరములతో ప్రతి జెందరు. అధినివేశస్వాతంత్ర్యము వారి నినపుకోర్కె యనుట నిశ్చయము. ఈ సంగతిని పటింపక పైమను కమిషనువారు తమయిచ్చ ద్విసరీతిని ప్రవర్తించుచున్నారు. ఇకనయినను ఇంగ్లండు దేశాభిప్రాయమును గుర్తించుట మేలు. స్థితులు ఇంకను క్లిష్ట మయిన పిమ్మటవిచారించి మోజన ముండదు. ఇట్టి సందిగ్ధసమయమున

పైమను కమిషనును పూర్తిగ బహిష్కరించుట యవసర మగుచున్నది. వీరితో దేశ మెట్టిసంబంధ మును పెట్టుకొన దని వెల్లడిచేయుట ముఖ్యము. పైమను కమిషను వర్తమానముమూలమున దేశ నాయకులు బాధల నొందుచున్నారు. ఇట్టిబాధలు కమిషనువారికట్ల ప్రజలలో మరింత ఏవగింపు కలుగుటకు కారణ మగుచున్నవి. పైమనుకమిషను వారికిమీద ప్రాజ్ఞులను మోసపుచ్చజాలకు.

స్వరాజ్య సాంవత్సరిక సంచిక

“స్వరాజ్య”పత్రికయొక్క సాంవత్సరికసంచిక సర్వాంగశోభిత మై యొప్పుచున్నది. వెంకటప్ప గారు చిత్రించిన సిద్ధాద్ధని త్యాగము, అచ్చెరువు గలిగించుచున్నది. ఇది గాక మరికొన్ని చిత్రపటము లును, ఛాయాపటములును గలవు. సుప్రసిద్ధులు వ్రాసిన వ్యాసములు, సంచిక నలంకరించుచున్నవి. డాక్టరు నకడరులెండుగారు, హిందూదేశ దుస్థితిని వివరించుచు, ఇంగ్లండు అన్యదేశ పరిపాలన మును సహించునా యని ప్రశ్నించిరి. ఇంగ్లండు సహించనియెడల, హిందూదేశము నేల పరాధీనదశ యం దుంచవలెనని వీరడుగుచున్నారు. మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు బూను కొనవలయు నని, సి. రాజగోపాలాచార్యులుగారు చేసిన సూచన కలకత్తా కాంగ్రెసుసభలో నఫల మయినది. డాక్టరు సుధీంద్రబోసుగారు అమెరికా రాజకీయ వ్యవహారములను గూర్చి వ్రాయుచు, వీనియందు సమర్థులును, సద్గుణశీలురును జోక్యము కలుగజేసికొనుటలేదనియు, అమెరికను రాజకీయపక్షములకార్యక్రమములందు ఎంచదగినభేదము గనుపింపదనియు, వోట్లను సంపాదించుట కివి ప్రదర్శింపబడుచున్న వనియు, తెలిపిరి. ఇంగ్లండు హిందూ దేశమును సాంఘికముగను వైతికముగనుమాత్రము జయింపగలిగె ననియు, హిందూదేశము తనపూర్వ వైభవమును పునరుద్ధరించుకొనుట యవసర మనియు, డాక్టరు షట్టభిసీతారామయ్యగారు నిరూపించిరి. హిందూదేశము తనకు అనువగు ప్రజాపరిపాలనమును స్థాపించుకొనవలె నని, ప్రొఫెసరు నరు సుందరరామయ్యగారు గోరుచున్నారు. జాతీయజీవితమునకు అనుగుణమగు విధమున విద్యా విధానమును మార్చవలెనని, డాక్టరు కున్హి కన్నను గారు కోరుచున్నారు. యుద్ధముల నాపివైచుటకు, యుద్ధనిరోధసంఘమువారు నలుపుచున్న ప్రయత్నములను, ఇనబెల్ ఆప్టిగారు వివరించిరి. శౌంతి రామమూర్తిగారు గ్రామ పునర్నిర్మాణవశ్యకతను చక్కగ నిరూపించిరి. సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యాయమును తగ్గింపక, స్వరాజ్యవిధానమును ఏర్పరపవలయు నని, సత్యమూర్తిగారు కోరుచున్నారు. సంతాననిరోధావశ్యకతను న్యాయమూర్తి రామేశంపంతులుగారు వెలిబుచ్చిరి. హిందూ దేశస్వభావమును గ్రహించుట యవసర మని, కె. యస్. రామస్వామిశాస్త్రిగారి యుద్దేశ్యము. హిందూ వివాహపద్ధతియం దేమాత్రము మార్పు గావించవలదని, టి. ఆర్. రామచంద్రయ్యగారు విన్నవించుచు, పూర్వాచార ప్రియుల వైఖరిని సమర్థించుచున్నారు. జాతీయజీవితమును పునరుద్ధరించు హాబ్యమును వృద్ధిజేయవలయు నని,

పి. శేషాద్రిగారు ఎచ్చరించుచున్నారు. దక్షిణదేశమున సంగీతప్రపంచమునందు అత్యున్నతస్థానము నాక్రమించి, కీర్తిశేషు లయిన శ్రీ త్యాగరాజు, కృష్ణభాగవతులు, మహావైద్యనాథయ్యరు, కోయంబత్తూరు రాఘవయ్యరు, షట్నం సుబ్రహ్మణ్యయ్యరు వరదాచార్యులుగార్ల జీవిత సంగ్రహమును, సి. ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు వివరించిరి. వీరల పటములుగూడ పొందుపరపబడెను. సంఘసంస్కరణమును చట్టములద్వారా వ్యాపింపజేయుట యవసర మని, సి. వి. విశ్వనాథశాస్త్రిగారు సూచించిరి. రుష్యా నాట్యరంగమును, అక్కడ కిటీవల పెడలి వచ్చిన హరింద్రనాథ ఛటోపాధ్యాయగారు వర్ణించిరి. స్వపరిపాలనము లేనికతన, హిందూదేశము నందు శిశురక్షణపోషణలవిషయమున, యశ్రద్ధపిటుల ప్రబలియున్నదో, శ్రీమతి కమలాదేవి ఛటోపాధ్యాయ గారు తేటపరచిరి. చెన్నరాజభానిలో కార్మికుల షేమము నిమిత్తమై, శ్రీదు బోర్డులను స్థాపింపవలసిన యవసరము కల దని ప్రొఫెసరు రంగారాజు తలంపు. సహకారోద్యమాభివృద్ధికి అధికారులెటుల అడ్డుపడుచున్నారో, అనుభవనీయులగు ఆర్. రామచంద్రరావుగారు వివరించిరి. చదువదగిన వ్యాసము లింకను గలవు. కృష్ణ దేవరాయలు అలసాని పెద్దనామాత్యుని గౌరవించుట, బుద్ధుడు, గ్రామజీవితమును చిత్రములును అశ్వమేధ మను ప్రాచీన చిత్రమును, త్రివర్ణములతో ముద్రింపబడి, మనోహరమై యొప్పుచున్నవి. ఇట్టి అమూల్యమగు సంచికను ప్రచురింప గలిగినందులకు స్వరాజ్యపత్రికా నిర్వాహకులను అభినందించెదము.

డాక్టరు బిసెంటు : గాంధీ

మితవాదులవలె డాక్టరు బిసెంటు గారికిని స్వరాజ్యవిధానమును నిర్మించిన చాలును. దానిని పొందు మార్గములను నిరూపింప నవసరము లేదు. గాంధీ మహాత్మునకు స్వరాజ్యసాధనలు ముఖ్యములు. అందుచే, వారు తమ తీర్మానమునందు ప్రజలు నిర్వహింపవలసిన కార్యక్రమమును నిరూపించిరి. అసహాయోద్యమ మవలంబింపబడు నని తెలిపిరి. బిసెంటు గారి కిందువలన, ఆగ్రహ మేర్పడినది. వెనుకటివలె ఈ మారును మహాత్ముని కార్యక్రమమును నిరసించుటకు ఈమె పూనుకొనినది. దౌర్జన్యరాహిత్యము దౌర్జన్యములోకి దిగు నని, యీమె భావించుచున్నది. బిసెంటుగా రిప్పటికిని పూర్వవైఖరిని మార్చుకొనకుండుట శోచనీయము. శుష్కతీర్మానములవలన స్వరాజ్యము లభింపదని, యీమె యింకను గ్రహింపకుండుట వింతగ నున్నది. మహాత్ముని కార్యక్రమము పనికి రాక బోయినచో, బిసెంటుగారి కెట్టి కార్యక్రమము పనికి వచ్చును? ఆ సంగతిని ఈమె దెలిపియుండలేదు. గాంధీమహాత్ముడు వచ్చెను, చూచెను, జయించె నని బిసెంటుగారు తెలుపుచున్నారు. మహాత్మునికి జయము గలిగినందుకు చింతించువారుండరు. అట్టి వారి నాయకత్వమును కాంగ్రెసు మహాసభ తిరిగి బడయగలిగినందులకు, ప్రకాశం పంతులుగారివలె నితరులును సంతృప్తి జెందక మానరు. గాంధీమహాత్ముని విజయమునకు బిసెంటు గారెంత చింతించినను, దూరదృష్టి గలవారెల్లరు సంతసింపక మానరు. బిసెంటు గారు తమకు

అఖిలపక్ష మహమ్మదీయ మహాసభ

ఆగ్రాఖానుగా రధ్యక్షత వహించుట

ఈనభ నేడు (31-12-1928) ఢిల్లీలో ప్రారంభ మగుట

గో వ థ ల ని ర సి ం చు ట

మహమ్మదీయులు గోవులను బలి యియ్యవలెనని మతగ్రంథములలో నెచటను లేదు. ఇబ్రహీంపక్ష గోవులను బలి యియ్యలేదు. ఒంటెలను గొట్టెలను బలి యియ్యవలెనని యేమతగ్రంథములలో నున్నది? అరేబియాలో గోవుల నెవరును బలి యియ్యరు. కాశ్మీరమునందలి మహమ్మదీయులు జీవహింస నొనరింపరు. అమీరు హబీబుల్లాఖానుగారు గోవధలను నిషేధించిరి. గోవులను వధింప గూడదు. హిందువుల కియ్యవలెను పనులను చేయగూడదు అని బేబరు సార్వభౌముడు హుమా యూను చక్రవర్తికి బోధించెను.

అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము

మీరు నా కిట్టి గొప్పగౌరవమును చూపినందుకు నేను మీ కెంతయును కృతజ్ఞుడను.

బార్లీ సార్వభౌమనకు సంతకాశీగృహ ఆచారాల మనస్థితి గూర్చి యీ కార్యక్రమము మహమ్మదీయులందఱును గూడ నాతో నేకీభవి పరగలుగుదురను గట్టి నమ్మకము నాకు కలదు. ప్రజలకు లాభపరంపరలను కలగజేయును పరిపాలించుటకు బార్లీ సార్వభౌమనకు భగవంతుడు చిరకాలాయుర్రాయను నొసగుగాక.

ఇక నేను ప్రస్తుతవిషయమునకు వచ్చెదను. భారతదేశ రాజకీయ విగ్రహమునందు మహమ్మదీయుల స్థానమును చారి లాభమును గూర్చి మనవివక్షను వర్ణింప వలసియున్నది. చిరకాలమునుండి నాకు ప్రభావిత విషయములందు గల అనుభవమును వివిధభావాల పూర్వ ప్రస్తుతచరిత్రలను చదువుటవలన కలిగిన జ్ఞానమును ఆధారము చేసికొనియే యీ సభలో నేను నాభిప్రాయముల నిపుడు తెలుపవలసింది. అరబ్బిగా నేను దేశక సలహానుకూలిన భావములు విశాఖా మహాసంగ్రామ ఫలితములవలన మరింత స్థిరపడెను.

భావములమీదను ఆశయములమీదను ఆధారపడినట్టి పద్ధతులవలనను బాతులవలనను యే బాటికిని ఆధికమగు ఘనత లభింపదు. ప్రజల అభిప్రాయములవైనను అధికసంఖ్యాకుల అభిప్రాయమైనను ఆధారపడిన పద్ధతుల వలనను బాతులవలననే ఒకబాటి కధికముగా గౌరవములభింపగలదనునదియే నవీనచరిత్రలన నేను గ్రహింపగలిగిన గొప్పవిషయము. సామ్రాజ్య పరత్వములు కలిగియున్నపుడు కఠినాలావావిధానములతోను బాటియ నాయకలవలననే నిర్ణయింపబడుచుండెను. యుద్ధమునకు పూర్వము రమ్యలోని చిట్టాంగ విధానము ప్రజలవలన నిర్ణయింప బడలేదనియును కలకపుర వర్గము (పాశు-స్థానము) చారిత్రవనీ నిర్ణయింపబడినయును టాల్ స్టాయ్ విట్టియోవ్ నుగారు వెల్లడించినట్లు. ఇంగ్లాండు ప్రాన్సుదేశములందలి కఠినాలాన విధానము ప్రజలయొద్దను ప్రకారమే నిరణయం ప బడెను. ఇట్టి యుద్ధాల ములు చరిత్రలో నెన్నయొక కలపు. నెనుక ప్రజలవలనగాక నాయకలవలననే యెర్పరుపబడిన ప్రాతఃకము రాజకీయసంఘములు చేయబడినవి యిది వరకే ముగిసెనుగాని వానిని రద్దురది యిప్పుడు నియోజకులతో గాఢమనఃబంధములు కలిగియుండునట్టి పకల మహమ్మదీయవర్గము నేర్పాటుచేయవలెనని నిశ్చయము చేసిన ప్రకటనతో నేను సూచించియుంటిని. మార్గదర్శకత్వమును ప్రజల స్వాధీనమున నంచవలెననుటతో నే నెల్ల సూచించితిని. నాయకులు ప్రజలయొక్క అభిప్రాయములను శ్రద్ధగా వివరింపిన అద నిపుడు ప్రాప్తమైనది. భారతదేశమునందు భావినితికి 'మెయ్యి'గా సంబంధించినవారు ఒక్కోకొక్కాననే ఒకగ బాలవు. రాత్రినే దొంగచోరులనుట్లు రహస్యతోవలె నవి భారతదేశమున నెల్ల అభింపవు. యుద్ధఫలితము మరియొకరిగా నుండియుండినచో ఆకస్మికముగా భారతదేశమున కట్టివార్డులు కలిగియుండునుగాని మన రాజకీయసమస్య అటుల ఆకస్మికముగ పరిష్కరింపబడుట భారతీయులవలించిన పద్ధతివలన ప్రపంచమునకంతకును విడితమైనది. మనకోరిక తెలుపనున్నను భారతదేశము నందలి మహమ్మదీయులను కాపాడుటకును వారికోరికలను నిరవేత్తుటకును నిజమైన ప్రతినిధి సంఘము నేర్పడుటకు జరుగవలసిన పాత్ర నిధిలో నది మొదటిది యున్నది. అన్ని సంఘములలోను సభ్యులుగానున్న మహమ్మదీయులందఱును కలసి ఆలోచించి ఆ ఫలితమును నియోజకులకు తెలియజేయుట యును జనసామాన్యముయొక్క అభిప్రాయములను శ్రద్ధగా గ్రహించుటయును ముఖ్య ప్రయోజనముగాగల యొక వర్గమును మార్గదర్శకకలిగినచో మన సుతము వారికి విక్రీలి ఘనముగ

మేలుచేసినవారగుదురు. రాజకీయముగ సాఫల్యమును బడసిన దేశములలో అధ్యక్షుడు లేక ప్రధానమంత్రి నువలన ఒక అల్ప నియోజకునివరకును గూడ సంబంధము పరస్పర సంబంధముగ నాడినవయ సంబంధము వలెనే యుండును. అట్టి సంఘమును మనమేర్పడవలగలిగినచో నేను నిరాశతో ననుగ నుఖ్యుడను. ఒడయగలుగుదును. ఈసంఘమువారుగూడ చాల పారబాటులను చేయక తప్పదుగాని చారిత్రాత్మక యితరలట్టి పారబాటులను చేయుటకును వారే స్వయముగా నట్టి పారబాటులను చేయుటకు చాలభేదమున్నది. మన రాజకీయ అభిప్రాయము తెలుపవలసినగాక మహమ్మదీయ జనసామాన్యమునందు విలక్షితమైనట్లు మహమ్మదీయ యువజనసమితివాంఛ తెలుపవలసి తెలుసుకొనటకే యీసభలోను యిది మొదలుకొని యెల్ల వ్యవసాయము ప్రయత్నించుచుండవలెనను విషయమును మనము జ్ఞానకముంచుకొనవలెను.

1. భారతదేశమున హిందువులకును మహమ్మదీయులకును పరస్పర విశ్వాసమును మెత్తించును కలగజేసినచో ఈ దేశమున శాంతియుగము సాఫల్యముగను మహమ్మదీయులు కీవింక గలుగుట అసంభవము 2. భారతదేశమునందలి వివిధమతములవారిలో అధికసంఖ్యాకులతో నొకరగు మహమ్మదీయులకు చారి విజ్ఞానము సుస్థిరముగను నిరపాయముగను నుండునా లేదా యీను సంగత్యము బాధించుచుండునంతకాలము భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనమును సంపదయును లభింపబాలవు. 3. విదేశీయులు భారతదేశమునై వాడిపలపకుండ భారతీయులను కాపాడుటకును దేశమునందు శాంతిని భద్రమును నెలకొల్పటకును భారతీయులు ట్రిబునల్ దేశమువారిపై నాధారపడుచుండునంత కాలమును బ్రిటిషునైన భారతదేశమునందు నంతకాలమును నాకాదర్శము మనలేవులను కాపాడుచుండునంతకాలమును వారి విధానదర్శము ఆకాశ మార్గమునందుండి కలిసిండుచుండు నంతకాలమును మన దేశపరిపాలననుండు బ్రిటిషువారు అధికమగు భాగమును అధికమగు మాటలకుబడినికొరకు సహజము. అనునట్టి సహజ విషయములను మనము మనవిగూడదు. మహమ్మదీయ జనసామాన్య మీ విషయములను బాగుగా గ్రహింపగలగుటకు తగిన లోకజ్ఞానము వారికికలనియే నేను నమ్మదను మీకు వారిలోనివారయగుటను వారితో మీకు సంబంధముండుటవలనను వారి భావములను మీరెరిగియేయుండురు.

మనకోరికల కేవలము భావిములును ఆశయములును మాత్రమే యొందు గూడదు. మీరు ప్రజలతో నొక భాగమే గాన ప్రజలకును కోరికలను కొనసాగించుటకు తగినట్లు మన రాజకీయ వర్గము లభివృద్ధిచెందువరకును వారికోరికలను ఆశయములను వీలవంతవరకు పరిగా నెల్లించుట మీకు ముఖ్యకర్తవ్యమైయున్నది. మన కోరికలను ఆశయములను అవసరముగా యథార్థములే కావలసిన అవసరములేదు.

ప్రజల నిశ్చయార్థిప్రాయములు మీరు నమ్మినవానిని మీభావములకును విభేదము కలిగినపుడు మీఅభిప్రాయములే ప్రజలమోక్షించునట్లు చేయకండుటకు మీరు గట్టిప్రయత్న మొనరింపవలెను. ఇటువై నొన్నివత్సరముల వరకును మనముమన అభిప్రాయములనుబట్టి గాక ప్రజల అభిప్రాయములనుబట్టియే పద్ధతులను నిర్ణయించుట కవసరమని నేను మరియొక సారి తెలుపుచున్నాను. భారతదేశమున మహమ్మదీయులలో అధికసంఖ్యాకుల కోరికలేజ్ఞానవిషయములందు మహమ్మదీయుల యేకీభావము కాపాడుకొనటకును విజ్ఞానవిషయమున ప్రపంచమునందలి మహమ్మదీయులందరితోను సంబంధమును కలిగియుండుటకును అత్యధికసంఖ్యాకులగు మహమ్మదీయులు కృతనిశ్చయములై యున్నారని నేను నిరాశతోనగా

చెప్పగలను. ఇదియెట్లుల బాగుగా నెరవేరగలదను విషయమును మీరే ఆలోచింపవలసి యున్నది.

ఇటులనటచే భారతదేశమునందలి మహమ్మదీ ప్రజల తేమమును మనము పాటింప నవసరములేనని మీరు భావింప గూడదు. మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు స్వముతము వారి లాభముకొరకు మాత్రమే పనిచేయుచుండవలెనని యూహింపగూడదు. అది చాల పారబాటు. యావద్భారతదేశముయొక్క యును లేదా యావద్వాప్త్యముయొక్కయు లాభమును కాపాడుటకు విధిచునియే మహమ్మదీయ సభ్యులు భావించి అవకాశము కలిగినపుడెల్ల పర్యవేక్షలను లాభము కలిగించుటకు ప్రయత్నించుచుండవలెను. విద్యావిషయమును గమనింపును. దీనిలో ప్రాథమిక మాధ్యమిక పుస్తక విద్యలను చూడు భాగములున్నవి. దొరతనమువారి ఆదాయమునుండి గాక ప్రజలనుండి గొప్ప మొత్తములను బడులుచేసి బాటియ విద్యాభివృద్ధికొరకు గ్రాంటుల నొసంగుటకును పూనుకొనిననేగాని భారతదేశమునందు బాటియ విద్యావిధానము కొనసాగబాలదని నేను నొక్క చెప్పియుంటిని. ప్రజల విజ్ఞానము నభివృద్ధిచేయించుటవలన దేశముయొక్క ఆర్థికస్థితి బాగుపడునుగాన యితర విషయముల కొరకు దొరతనమువారు బడులు పుచ్చుకొనుటయెట్లుల సమచితమో అటులనే బాటియ విద్యాభివృద్ధి కొనసాగును బడులు పుచ్చుకొనటయును సమచితమయ్యెను. మహమ్మదీయుల విద్యాభివృద్ధినిగూర్చి విశ్వవిద్యాలయములలో ప్రాథమిక విద్యకును ఉన్నతవిద్యకును యితర సంస్థలలో వారికోరిక విద్యలకును సమస్యను పరిగా నుదురుటలేదు. ఇది మహమ్మదీయులకు సంబంధించిన సమస్యలతో ముప్పులేనమైనది గాన దీనిని పరిష్కరించుటకు మన మందఱును పూనుకొనవలసియున్నది. మహమ్మదీయుల మాధ్యమిక విద్యాభివృద్ధికి దొరతనమువారింకను అధికముగా సహాయము చేయవలసియే యున్నది.

భాష

విద్యను బోధింపవలసిన భాషనుగూర్చిన సమస్య చాల కఠినమైనది. దీనిని పరిష్కరించుట కీవివరకు చేయబడిన ప్రయత్నము పరిగా నెరవేరలేదు. విద్యయును దానిని గ్రహించుటకు సాధనముగ భాషయునువేరు వేరువిషయములై యున్నవి. అనాది కాలమునుండియు పార్సీ ఉర్దూ భాషలతో మనవారలవాటుపడియున్నాం. ప్రపంచమున చాలముఖ్యములను విస్తారముగ వ్యాప్తి గలిగినట్టివియునగు భాషలలో ఉర్దూభాషయొకటి. మనదేశములోని మహమ్మదీయులు పరస్పరముంభాషించుటకుమాత్రము ఒక మండలములోని మహమ్మదీయులును యితర మతములవారును సంభాషించుటకుగూడ ఉర్దూభాష బాగుగా సహయోగించుచున్నది. శ్రీ శ్రీమోదరాబాదు నై బాదు ప్రభువువారి నిరువమానముగ నాచార్యులులన నేర్పడగలిగిన ఊస్మానియా విశ్వవిద్యాలయము మహమ్మదీయుల విశ్వభివృద్ధి కధికముగా తోడ్పడగలదు. అది ఉన్నతవిజ్ఞానమునను గూడ అనుకూలముగా నొనరింపబడెను. ప్రారంభ తరగతులలో పార్సీ ఆక్షరములను ఉర్దూ అక్షరములను గూడ చాల గొప్పయిబ్బడినే గడిగించుచున్నది గాన యీ కష్టమును తొలగించు విషయమున మనము బాగుగా యోచింపవలసియే యున్నది.

లాభకరమగు విద్యావిధానము

విద్యావిషయమునందుగాని రాజకీయములందుగాని ఛాయాకొరకు నిజయాసమును తృప్తింపగూడదు. అనగా యధాస్థితినే అనుసరింపవలెను. రెండు రంగములందును గట్టి పునాదిపైనే పనిని ప్రారంభింపవలెను గొప్పవారు నుడివి: నూలవలన మొరుదవ గూడదు. మన కందుబాటులో లే: ఆశయములకొరకు ప్రాసూత్యగూడదు. ప్రస్తుతము యేది సాధ్యమో యేది లాభకరమో ప్రస్తుతము దేశమునందలి ఆర్థిక రాజకీయాలక కలక చేడి ఆర్థికసమస్య దాని పైనే మన దృష్టిని కేంద్రీకరింపవలెను దేశముయొక్క అవాయవనకులకు ప్రకృమయగ చాల వృద్ధిచేయించుటవలన దేశీయుల సాఫల్యము వృద్ధిచేయించుటకు ప్రస్తుతస్థితిని గమనించియే పని చేయించుండవలెను.

ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు

అల్పసంఖ్యాకుల హక్కులను కాపాడుటకు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములు ఏర్పడవలెను సమస్యనుగూర్చి కలిగినంతకే చుట్టగా నిరసల మరేసమస్యకగూర్చియు భిన్నాభిప్రాయము కలిగియుండలేదనియే తోచుచున్నది. ప్రత్యేక లేక మరక సుక నియోజకవర్గము లనబడు వారివలన కలగునట్టి లాభసములనుగూర్చి చాలసాక్షుల సాకల్యముగా చర్చింపబడియేర్పన్నది. భారతదేశమునందలి మహమ్మదీయులలో అనేకసంఘములున్నవిగాన దాని నొక బాటియని యనదగునుగాని యే సంఘమునియనగూడదు. యుద్ధమునకుపూర్వము జర్మనీదేశము దుండిన మొత్తము జనసంఖ్యకం పైనుగూడ భారతదేశము దలి మహమ్మదీయులసంఖ్యయే మెయ్యగానున్నది. దేశము దు అన్ని కొనసంఘములలోను స్వపరిపాలన సంఘములలో మహమ్మదీయులకు నిజముగ ప్రాతినిధ్యమును సమకూర్చుట అనునది చాల ప్రాముఖ్యత గల సమస్యగానున్నది ఎట్టి కక్షన

మనములేకపోయినది యీ దేశమునందలి మహమ్మదీయులందఱును యీ సమస్యను పరిష్కరింపవలసియున్నది.

మీ కోరిక ప్రకారము నేను ప్రత్యేకముగా నీ సభకు వచ్చితినిగాన మఖ్యులుగ సమస్యలనుగూర్చి మీకు సూచించుటయే నా కర్తవ్యమని భావించితిని. యీ సభలోనివారు మహమ్మదీయులను తలపెట్టలేదు. మీచే యెన్నఱో నబడిన ప్రతినిధులద్వారా యీ సమస్యలను ఆచరణయోగ్యముగా మీకు పరిష్కరింపగలిగినచో గొప్ప పురోభివృద్ధిని, చేకూర్చినవారగుదురు.

హిందూ మహమ్మదీయుల మైత్రి

ఈ దేశమున హిందూ మహమ్మదీయులకును తరులకును మధ్యనున్న తేడానిని సరియైనట్లు చాల సంతకరము. ఈ దేశమున మహమ్మదీయులు మన హిందూ సోదరులతో మైత్రిని కలిగి జీవించుట కిట్టి పరిష్కార వారణకాశములను తొలగించుటకు పట్టినంతవరకు మీరు శక్తివంతులై పనిచేయగలరు. ఈ విషయమున రాజప్రతినిధిగారు చాల ప్రయత్నముచేయుచున్నందులకు భారతీయుల పక్షమున రాజప్రతినిధికి మనకృతజ్ఞతను నేను తెలుపగోరెదను.

గోపధర్మము

ఈ సంస్కరణములకు గోపధర్మము నిరంతరము ఒక ముఖ్యకారణముగా కర్పడినదిగాన నిందల కొక సాధనమును యోచించుట మనకు ముఖ్యకర్తవ్యమై యున్నది. ఈ గోపధర్మము ప్రారంభమును గూర్చి మనము సరిగా తెలుసుకొనగలిగినచో యీ సమస్యను మనకు చాల అనవసరము కలుగగలదు ఇట్టి సందర్భమున యీ భారతీయుల బలదానమునే మనము జూపుచున్నామని మనము మనసున నిశ్చయించుకొని యున్నాము. కాని మన గొప్ప ప్రపంచములో నొకరిని యిష్టించి గోబలని గావించలేదు. గోబాలినినే బలదానమున మన ముద్రికముగా నెంచుట ఇదింబబడియుండలేదు. ఒకటై మన గోబాలను బలదానమున చేసి చాలచోట్ల చెప్పబడినది మహమ్మదీయులను మన పుట్టిగొల్లగు అరేబియాలో వివాదాలతో నెందిరు గొల్లలను బలదానమునగిరి వారలను కెనియించినచో వారు మన మతనియములతో జేసినై తృప్తి. రించిరా? వారు గోల్లలను బలదానమున చేసి అందువలన వారెట్టి మతనియములను తృప్తి కరించలేదని యే యీ ప్రశ్నకు మీరందఱును ప్రత్యుత్తరముచ్చేదనకు విషయమున కాకెట్టి సందేహములేదు. అట్టిచో భారతదేశమున మనము మాత్రము గొల్లలను బలదానమున చేసి బలదానమున చేసి

జేయి సాగ్రహమును అకాలమున పరిపాలించినవారిలో చాల సవర్ణుడు. నీవు హిందువుల మత విశ్వాసములను గౌరవింపుము. వారి మూఢ నమ్మకములనుగూడ నీవు తృప్తికరింపకుము భారత దేశమునందలి ప్రజలకు గొల్లలు చాల పూజనీయులై యున్నవి." అని జేయి సాగ్రహమును తనకుమారుడగు హుమాయూను చక్రవర్తికి బోధించెను? అది ఎట్లయ్యెనో వాసిరి. ఆ మహమ్మదీయులలో గొల్లల అస్తికడను అమీరు వాటిబుల్లఖానుగారు తన రాజ్యమునందలి వారు గోల్లలను బలదానమునగూడదని కాసిరి. ఇతర మహమ్మదీయులు గాయకులగుడ గోపధర్మము నిశ్చయించినచో అందులను వారె తిమాత్రమును మతనియమును సరియైనవారు కాజాలరు.

కాశ్మీరమునందలి మహమ్మదీయులు మత నియమములను చాల పట్టుదలతో నెరవేర్చెదరు. తేలిపింపను చేయవలెనని మనము ముని విధించలేదని వారెరుగుదురు.

జంతువుల రక్తమాంసములు భగవంతునకు చేరవు

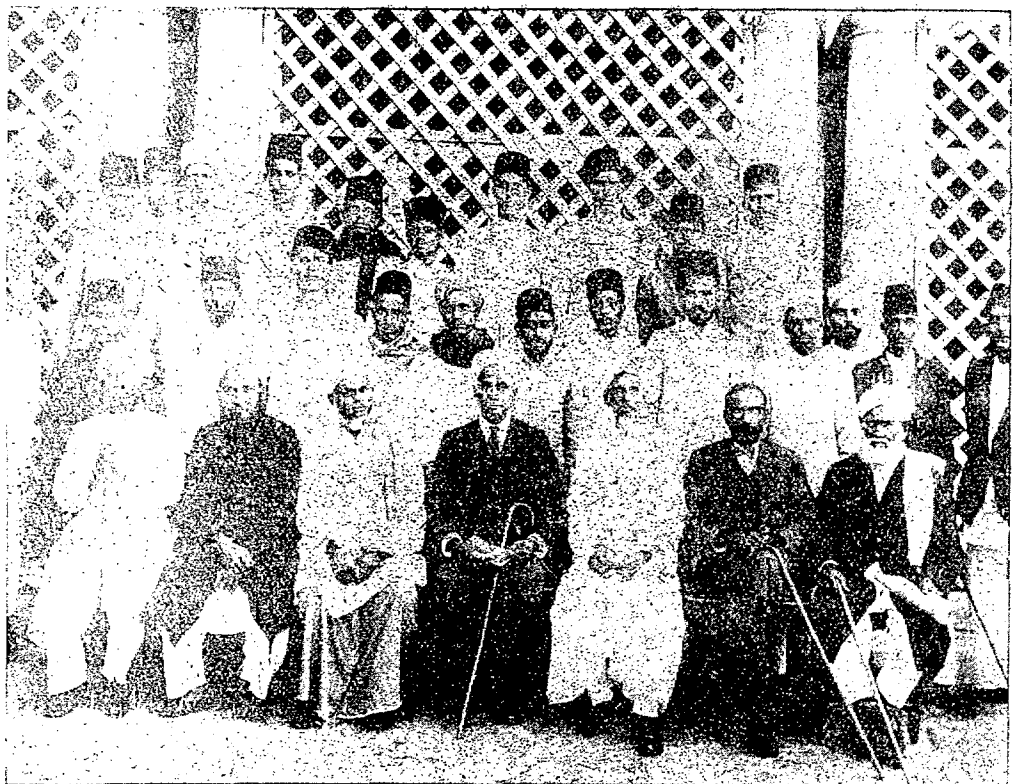
ఆనందము మతనియములలో నొకటికని మీకుందరికిని తెలిసియున్నది. భగవంతుని అపని సృష్టిగూర్చి మనకుగల భావములకు పూర్తిగా అనుగుణమైనట్టిదియు భారతదేశములో కూడినట్టిదియును భావవిషయము విన్నవించుచున్నాను.

ఈ విషయమున మన మతకాస్త్రవందీతులు (జలేయూ) నా సంతకములను నివారించగోరెదను. ఆవులను చంపగోరువారు పిఠులవంటి నూరేగింపులు మును బహిరంగస్థలములలోనే చంపుటయును మత ధర్మముల ప్రకార మవసరమని మన ఉలేమాలలో నెవ్వరును చెప్పజాలరని నాకు గట్టి నమ్మకము కలదు. గోవులు పృథ్వీమయమున జంతువుల గొడ్డు, మాంసమును తినునట్టి యితర మతములవారుగూడ చాలమంది కలరు గాని మనమతమువారివలె వారు పనదేశీయులగు హిందువులకు మనస్తాపము కలిగించుట కారణములగు పక్షుల నెన్నడును చేయరు. అనగా చంపదలచిన ఆవులను వాగుగా చంపకంపి పిఠులవంటి త్రవ్వక.

నేను విన్నవించిన విషయముల నన్నిటిని మీరు గమనించి గోవులను బలియిచ్చుటవసరమా కాదా అను విషయమును మరల వాగుగా చర్చించి పరి

కాంగ్రెసు అధ్యక్షుని ఊరేగింపు. వండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు, నేను గుప్తగారు బంసిలో కూర్చొనియున్నారు.

దక్షిణ ఇండియా ప్రాచ్యవైద్యసంఘ వార్షిక సమావేశము గొ. మంత్రి ముత్తయ్య మొదల్యారుగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. మంత్రిగారు మధ్యనున్నారు. (ప్ర. ఫో. పీ.)

నిర్మల చంద్రగారు

భారత శాసనసభ్యులు. కలకత్తాలో జరిగిన భారత సంఘసంస్కార మహాసభకు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు.

మక్కిరింప గోరెదను. అటుల యోచించుట వలన హిందువులకు మనస్తాపముకలుగుటకు ముఖ్యకారణముగానున్న గోపధర్మము మనము మానివేయగలిగినచో భారతదేశమున కాంతిని సంతకము నెలకొల్పుటకు మాత్రమేగాక రాజకీయ సమస్యలను అనుకూలముగా పరిష్కరించుటకుగూడ మన మర్హతమును సవకాశమును కలుగజేసివారమగుదుము" అని ఆగాఖానుగారు నడిపిరి.

మహామదాబాదు మహారాజాగారు భారత మహమ్మదీయ సమితి అధ్యక్షులు

భారతవాణిజ్యసంఘముల సమితి ఇండియను ఛేంబరు ఆఫ్ కామర్స్ ఫెడరేషను 1929-వ సంవత్సరమునకు కార్యసానము బొంబాయి నుండి కలకత్తాకు మార్చబడినది. ఈ సంఘమునకు జి. డి. వి. రా (ఎం. ఎల్. పీ.) గారిని అధ్యక్షునిగను, లాలా కృతాం (లాహోరు) గారిని ఉపాధ్యక్షునిగను ఎం. పి. గాంధీగారిని కార్యదర్శిగను నెన్నుకొనిరి. (ఫో. పీ.)

దోచిన మార్గముల నవలంబించినను, గాంధీమహాత్ముని వెనుకటివలె దూరకుండుట మేలు.

గైక్వారు : స్వపరిపాలనము

తమ ప్రజలు స్వపరిపాలననార్హత జూపుచో, తాము స్వపరిపాలనమును ప్రసాదించుటకు సంసిద్ధులుగ నున్నార మని, గైక్వారు మహారాజుగారు నుడివరి. వీరి నడుపులు బ్రిటీషు అధికారుల ప్రసంగముల బోలియున్నవి. స్వపరిపాలనానుభవము లేనిదే, ప్రజలు స్వపరిపాలనార్హత నెటుల జూపగలుగుదురు? స్వపరిపాలనానుభవమే, స్వపరిపాలనార్హత నొసగును. ప్రాచీనకాలమున, హిందూదేశమునందు స్వపరిపాలనము వ్యాప్తి గాంచె నని, గైక్వారు గా రంగీకరించుచున్నారు. ఆకాలమున మ్యూనిసిపలు సంఘములున్నటులను, నగరపరిపాలనము నవి నిర్వహించినటులను, నిదర్శనములు గలవు. ప్రాచీన భారతీయులు స్వపరిపాలనార్హు లయినపుడు, వారి సంతతివారు మాత్రమేల గారు? గైక్వారుగారు వ్యర్థవాదము గావించి, ప్రజల హక్కులను నిరోధింపక, వారి అభిలాషలను సఫలపరచుట లాభకరము. మైసూరులో స్వపరిపాలనాప్రదానావశ్యకతను, విశ్వేశ్వరయ్య కమిటీవా రిటీవల నిరూపించియుండిరి. ఇందుకు సంబంధించిన తీర్మానము కాంగ్రెసు సభలోను, సర్వకక్ష సమావేశములోను గావింపబడి యుండెను. ప్రజాభిలాషలను సఫలము గావించుటచేతనే, సంస్థానాధీశులు తమ సంస్థానములయభివృద్ధికి తోడ్పడగలరు. అందుకు మారుగ, ఇంగ్లండులో జేరి ఎంత మొరబెట్టినను ప్రయోజనముండదు.

ఢిల్లీ మహమ్మదీయసభ

ఢిల్లీ మహమ్మదీయసభ, గమ్యస్థానమును నిరూపింపకయే విడిచిపెట్టెను. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమనిగాని, అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమనిగాని దెలుపక, ఛాడరల్ విధాన మేర్పడవలెనని మాత్రము తీర్మానించెను. షాహీగారు జన్నాగారిని నిందించుటతో సరిపెట్టిరి. ప్రత్యేకనియోజకవర్గములను స్థిరపరచుటకే, యీసభ గావింపబడెను గావున, ఆపనిమాత్రము జరిగెను. మహమ్మదాలీగారి ప్రసంగములు శ్రుతిమించి రాగమున బడుచున్నవి. వీరు ప్రత్యేక నియోజకవర్గములను ఆమోదించుటయగాక, మహమ్మదీయులు హిందువుల గాంచి వెలగొండ గూడ దనియు, ఒక్క మహమ్మదీయుడు ముగ్గురు కాఫరులను జయింపగలుగు ననియు, ఎచ్చరించిరి. కిలాఫాత్ ఉద్యమసమయమున, గాంధీ మహాత్ముని నాయకత్వముక్రింద హిందువులు మహమ్మదీయులకు సలిపిన సహాయము సయినను వీరు గుర్తించుట లేదు. ఆలీసోదరు లిరువురును, హిందువులపై కయ్యమునకు కాలుదువ్వుచున్నారు. ప్రజ్ఞులగు మహమ్మదీయనాయకులు వీరిమార్గము ననుసరింపక, జాతీయసఖ్యమును బలపరచుట శుభచిహ్నము. ఆలీసోదరులు గడించిన కీర్తిని పూర్తిగ గోల్పోవుచున్నారనుటకు సందియము లేదు.

శిశువారము

శిశువారమును జరుపుటలో నెవ రెక్కువ సామర్థ్యము జూపెదరో వారికి "నేపనల్ బేబీ వీకు కొన్నిలు" వారు వెండి డాలును బహుమతిగ

నిచ్చుచున్న సంగతి ఎల్లరకు నిదితమే. 1926-27 సంవత్సరమునందు జరిగిన పోటీలో బల్లారి మ్యూనిసిపలు కౌన్సిలుగారు జయము గాంచి బహుమానము బడసియుండిరి. 1927-28 సంవత్సరపు పోటీలో ఒహుమానము దక్షిణాఫ్రికాకు బోయెను. మరల నీ సంవత్సరము పోటీ జరుగ నున్నది. ఈ మారు జరుగు పోటీలో మరల హిందూదేశము జయము గాంచునని నమ్మెదము. శిశువుల ఆరోగ్యమును పెంపు జేయుటయే, ఇట్టి ప్రదర్శనముల ముఖ్యోద్దేశ్యము. అందుచే, ఈ విషయమున శ్రద్ధవహించుట లాభకరము. జానునెల ఒకటవతేదిలోఁగల లండనునందలి కౌన్సిలువారికి పోటీదరఖాస్తులు చేరవలయునని ప్రచురింపబడినది.

పోలవరం డివిజను : సెటిల్ మెంటు

పోలవరం డివిజనులోని గ్రామములలో రయిత్వారి సెటిల్ మెంటును ప్రవేశపెట్టవలయు నని స్పెషలు సెటిల్ మెంటు ఆఫీసరుగారు గావించిన సూచనలను ప్రభుత్వము వారు ఆమోదించి అప్రకారము సెటిల్ మెంటును నలువలయు నని కోరుచున్నారు. కామెయిడుగారు మినహాయించిన నలువదిరెండు గ్రామములు గూడ క్రొత్తకేట్లను భరింపవలసినవచ్చును. రెండు పద్ధతి అమలులో నున్న గ్రామములలో గూడ రయిత్వారి సెటిల్ మెంటు పద్ధతిని ప్రవేశపెట్ట గోరుచున్నారు. సెటిల్ మెంటు పద్ధతిని శాసనముద్వారా నిర్ణయింపకముందు, ఇట్టి ఏర్పాటుల గావించుట ఎంత నష్టదాయకమో యూహింపవచ్చును.

దక్షిణాఫ్రికా : జర్జనీ

దక్షిణాఫ్రికాలో స్థాపించు ఉక్కుపనులకు, జర్మను నిపుణుని నియమించుటకు ఏర్పాటు చేయబడెను. ఇందుకుగాను జర్మను కంపెనీతో ఒడంబడిక గావింపబడెను. మార్సింగు పోస్టుపత్రిక కీ ఏర్పాటు ఆగ్రహము కలిగించుచున్నది. దక్షిణాఫ్రికాకును, జర్మనీకిని మధ్య గుదిరిన వాణిజ్యపు ఒడంబడిక సామ్రాజ్యబంధమునకు హాని కలిగించుననియు, దక్షిణాఫ్రికా దృష్టిలో ఇంగ్లండు అధినివేశరాజ్యములు జర్మనీతో సమాన స్థాన మాక్రమించుచున్నవనియు, ఈ పత్రిక వగచుచున్నది. మార్సింగు పోస్టుపత్రిక ఎంత వగచినను, అధినివేశరాజ్యముల వారు స్వలాభమునే ప్రధానముగ భావించెద రనుటకు సందియము లేదు.

హైందవనాయకులు : పోలీసు నిఘా

హైందవ నాయకులు, హిందూదేశమునందు సి. ఐ. డి. పోలీసువారి దృష్టికి గురియగుచుండుట, సామాన్యవిషయమే. వీరిని ఇంగ్లండునందుగూడ, అపరాధాన్వేషకశాఖవారు కనిపెట్టుచుండిరట. నాయకుల సామానులు పోలీసువారిచే వెదకబడెను. ఈ విషయమై బ్రిటీషు అధికారులకును, హిందూదేశాధికారులకును మధ్య ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగెనా యని, దివ్యానుచరులలో గూర్చి భాంధాశాసనములో ప్రక్షిప్తమైదు. కాని, ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు వచ్చునో తెలియదున్నది.

చీనా మంచూరియా

జపాను ప్రోద్బలమువలన, చీనా మంచూరియాలు ఎంతకాలమునుండియో పేరుగ నుండెను.

కాని, మంచూరియా నాయకు లిపుడు, చీనా జాతీయప్రభుత్వముక్రింద జేరుటకు సమ్మతించిరి. చీనాలో సంతకలహములు సమసిపోయి, ఏకపరి పాలన మేర్పడినది. జాతీయభావము ప్రజ్వలిల్లుచున్నది. నూతనజాతీయపరిపాలనము విదేశీయుల గౌరవమునకు పాత్ర మగుచున్నది. ఇకమీద చీనా పరిపాలన మెట్టియంతరాయము లేకుండ కొనసాగునని నమ్మవచ్చును.

సార్వభౌముని ఆరోగ్యపరిస్థితులు

"నీరసము చాల ఎక్కువగా నున్నది"

చక్రవర్తినిమాత్రమే రాజుగారిని జూడనిచ్చిరి

గ్లవు సెస్టగ ప్రభువు రాజ్వి రాకొమరుడు తిరిగి వచ్చినదాది ఇంతవరకు తండ్రిని చూడలేదు. యవరాజు తూర్పు ఆఫ్రికానుండి వచ్చినపుడుమాత్రమే ఒకసారి తండ్రిని చూడెను. లండన్, జనవరి 1:—నేటిరాత్రి 8-82 గంటలకు ఇట్లు ప్రకటించిరి. రాజు సెస్టగనే గడచెను. సాధారణ పరిస్థితులందు కొంచెము గుణము కన్పించెను. ఆకివారము తిరగబెట్టినపిదప అభివృద్ధి గన్పించవలెనని వైద్యులనుకొనిరి. కాని ఏమార్గము గన్పించినందున ఆకాభాగమైరి. పశువచననేమాయని వైద్యులు ఆతురతతో జూచుచున్నారు. అభివృద్ధి గాంచకున్నను రాజుగారు గతవారమునుండి ఎక్కువగుటలేదు. నీరసము చాల ఎక్కువగా నున్నది బలమెక్కుడుటకు చాల కాలము పట్టుచున్నది. అందుచే భయపడుచున్నారు. ఉదయము ఒక గంట వైద్యులు ఆలోచించిరి. ఆసమయమున యవరాజుగూడ అపుడు కొంచెము నేపుండెను. రాత్రి 8లోనికి ఒక్క చక్రవర్తినినే రానిచ్చిరి. గ్లవు సెస్టగ ప్రభువు వార్షి రాకొమరుడు తిరిగివచ్చినపిదప తండ్రిని చూడలేదేనట. తూర్పు ఆఫ్రికానుండి తిరిగివచ్చినపిదప రాజు నొకసారి జూచిరి.

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకలేఖ)

బుధవారము రాత్రి 8-15 గంటల ప్రకటనము
లండన్, జనరి:—రాజసంతయు బాగానే గడచెను. కొంచెము గుణము కన్పించెను.

బుధవార ముదయము 11-15 గంటలు
రాత్రి బాధగానున్నను పరిస్థితులందు మార్పులేదు. బుధవారమునాడు దానక ప్రభువు ఒకంగుహం మండిరమునకు బోలేడు. మాయూగు మధ్యాహ్నము రాజుగారి ఆరోగ్యమును ప్రకటించుటచూసి, దీనిపట్టి కొంత ఆశ విడుచుచున్నాడు. రాజుగారి జబ్బు, గడ్డురోజుల గడించినవి పర్వవలె యుంజోయిన్నట్లు హత్తుగాను రూటకతో చెలిపిరి. క్రమముగ ఆలస్యమైనను వెనుకగ ఆరోగ్యము గలుగనని ఆరించుచున్నారనుచిరి.

దివ్యసభ

లండను ప్రైము పత్రిక

(బీమునర్వసు)

లండన్, జనవరి 2:—పండిత మోతీలాలుగారు ఆ తన సమీక్షలును అన్నివిషయములలోను రాజకీయ మనుచున్నారని ముసల్మానుల కోర్కెలపట్ల ఏమియు జేయకున్నారని లండన్ ప్రైము పత్రిక వాకొనుచున్నది.

లండను ప్రైము విలేఖరి
లండన్, జూలై 2:—బ్రిటీషు పబ్లిక్ అన్నిపక్షముల వారు ప్రాతినిధ్యమును బడవరి అన్ని పక్షముల ముసల్మానులు తమ రాజకీయ భాగ్యమును గూర్చి భయపడుచున్నాడు. సెషానా నిరీడికను వారు అతనమ్మకముతో జూచుచున్నాడు. తమ విషయము వారిచేతనే ముసల్మానుల వారము కాదును గూర్చు. కాంగ్రెసువారు ఢిల్లీ పభు తగ్గించి మాట్లాడుటకు గలవాగు. కినియుచున్నారని లండన్, ప్రైము విలేఖరి చెబుచున్నాడు.

మద్రాసు పట్టణ పత్రిక శిఖామణి ఫర్ చార్జస్ మద్రాసు లెరి వి పట్టణ చరిత్రయిరి. ఇంకామైదు వర్తకమును పెంపొంద జేయుటకు ఎంతయు ప్రాటించెడిరి.

బొంబే ల పబ్లికాండ్ల పబ్లికేషన్లు ఫర్ తుకాల్ రావుగారు 500 పానుల నిచ్చిరి.

మదరాసువార్తలు

8 వ నెలం మండల సమావేశం:- ఈ నెల 5 తేదీ నెలమునందు వైకుంఠ ఎల్. మెహతాగారియధ్యక్షత క్రింద జరుగును. ఈసభను గౌ. వి. రామచాణూరంబాద్యులు తలచెదరు.

మద్రాసు విశ్వవిద్యాలయము:- మద్రాసులో నెలకుమండలమున రాబోవు ఫిబ్రవరి 1 తేదీని సాయంత్రము కాన్వోకేషను జరుగును. సభలో డిగ్రీలు, బిశదములు, డిప్లొమాల నొసగబడును. 8 జస్టిసుగారి అధీనమున దరఖాస్తుపూర్వము లభించును. డిగ్రీలు ముగ్గుగవని పొందు అభ్యర్థులు తమ దరఖాస్తులను యీ నెల 10 తేదీలోగా రిజిస్ట్రేషన్ గానికి పంపవలెను.

రాకపోకలు:- లార్డు మర్సెరగారు వారిపరియు శ్రీటియదయమునకు దివీసుండి మద్రాసువచ్చి మద్రాసు గవర్నరుగారి యతిభుజగ నున్నారు. డి. ఆర్. పేట్, సి. వి. అనంతకృష్ణ అశ్వర్థి, ఇ. డి. వైట్, వి. సి. ఎస్., గార్లు శ్రీటి ఉదయమునకు మద్రాసు వచ్చిరి.

ఎఫ్. గోపాలస్వామి అయ్యంగారు అనంతపురం కలెక్టరు నిన్నరాత్రి మద్రాసునుండి అనంతపురమున శ్రీగిరి.

మద్రాసు కలెక్టరు డబ్ల్యు. గాథ శ్రీటి యదయమునకు కలెక్టరునుండి మద్రాసువచ్చిరి.

కలకత్తా కాంగ్రెసు శాసన ప్రతినిధులలో ననేకులు శ్రీటిమధ్యాహ్నమునకు కలకత్తానుండి మద్రాసుకు స్పెషల్ ట్రెయినులో వచ్చిరి.

సర్ మహమ్మదు ఇక్బాల్ గారు

8వ తేదీ శనివార ముదయమున మద్రాసువచ్చెదరు. ఆ శాటి సాయంత్రము 4 గంటలకు పెరెబుయర్ జమాలియా హాల్ లో గ్రాండ్ మస్జిద్ హాల్ లో ఎం.జమాలుమహమ్మదుగారు ఇక్బాల్ గారికి విందు సేవ చేసెదరు. ఆదివారం సాయంత్రము 4 గంటలకు కెంబెలు సభాసభ్యులు ఇక్బాల్ గారికి విందుసేవచేసి 8 వ తేదీ మంగళవారం ఉదయం 9 గంటలకు బార్లిటన్ ఆందర్జను బీథిలో మద్రాసు ఇహాల్ ఈ సాయంత్రము 8 వ తేదీ మంగళవారం ఉదయం 9 గంటలకు మధ్యాహ్నం 3-30 గంటలకు మాంటుకోడ్, ఉమ్మాభాగవద్ గవర్నమెంటు మహమ్మదీయ కళాశాల ఉర్దూసభాసభ్యులకు ఇక్బాల్ గారికి స్వాగతప్రసాదము సమర్పించుట సాయంత్రము 4-30 గంటలకు అల్వాహరవిందుసేవచేసెదరు.

ఇక్బాల్ గారి ఉపన్యాసములు

5, 6, 8 తేదీలలో సాయంత్రము 6 గంటలకు గోకేలు హాలులో ఇక్బాల్ గారు "మహమ్మదీయమతము, ఆధునిక భావములు" గూర్చి మాడు ఉపన్యాసములను అంగభాషలో నొసగెదరు. 6 వ తేదీ యదయం 10 గంటలకు గోకేలు హాలులో "భారతదేశ నామాస్మభాష" గూర్చి ఉర్దూభాషలో సువస్య శిలపరు. 7 వ తేదీ సోమవారం సాయంత్రము 4-30 గంటలకు శాయపేట పీటకన్గోడ్డు టాకట్ గ్రామమున మహమ్మదీయ స్త్రీలనుండి స్వాగతప్రసాదముగైకొని, "ఆధునిక మహమ్మదీయ స్త్రీ" ల గూర్చి ఇక్బాల్ గారు తమ యభిప్రాయములను సేవచేసెదరు.

నోటీసు

తెనాలిలోను, బరంపురంలోను ఇదివరకు మాప్రతిక తరపున ఏజంట్లుగా నుండిన మ.రా.రా. శ్రీ. మునిషల్లె పున్నయ్యగారు, మ. రా. రా. శ్రీ. పి. వి. శ్రీనివాసరావుగారు 21-12-28 తేదీనుండి మాప్రతికలుగా లేరు, గాన ప్రతికలు మరల ఏజెన్సీ ఏర్పాటు జరుగునంతవరకు చందాదారుల విలీనమునకే స్టాంప్ డ్యూరా పంపబడును. గనుక అంతవరకు చందాదారులు బాకీయన్న సొమ్మును మా కార్యాలయమునకే మణియార్జునచేయ ప్రార్థితులు. ఆ తేదీకి తరువాత వైన తెలుపబడిన ఏజంట్లుకు చెల్లించు చందాలకు మేము బాధ్యులము కాము.

వ్యవస్థాపకుడు.

కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునికి గౌరవము

హరారాపురపాలకసంఘమువారి సన్మానపత్రము

(అస్సెసియేట్ స్పెషల్)
ఈరోజు ఉదయము హరారా పురమందిరమున హరారా మునిసిపాలిటీవారు కాంగ్రెస్ మహాసభాధ్యక్షుడగు వండిత మోతీలాల్ సెహురూగారికి సత్కారమును సమర్పించిరి. పురమందిరమును మునిసిపాలిటీవారి కార్యాలయములను విచిత్రచిత్రములుగా నలంకరింప బడియుండెను. చాలమంది సభకు దండచేసిరి. మోతీలాల్ గారిని బోరోచా క్రవస్టు పెయింట్ గారు ద్వారముకడ ప్రత్యక్షమైన మొనరించి సభాధ్యక్షుడగు గొనవచ్చిరి. మోతీలాల్ గారిని ప్రస్తుతము లంకృతులను గా నొనర్చిన తరువాత పెయింట్ గారు ఆహ్వానపత్రమును చదివిరి. ఈ మాటలు వట్టుబట్టుమీద మాట్లాడెను అందమైన రజతపేజీకయందుచుబడి కాంగ్రెస్ అధ్యక్షునిపై సన్మంతనములు.

కలకత్తాలో నిట్లుండెను:- దేశభంధు చిత్రరంజనదాసు చే నెత్తబడిన స్వాతంత్ర్యధ్వజమును మీరు ఉన్నతముగా ప్రతిష్ఠించియున్నారు. వారు ప్రారంభించిన మహాకార్యమును ఉత్సాహంతో యును తో కొనసాగించుచున్నారని నిర్ణీత కార్యక్రమమునుండి, యెంతోకోవకారణమున మీరు క్షమాపణప్రసాదము తొలగియుండలేదు. ఒక సంఘముయెడల గాని, ఒక ప్రార్థియెడలగాని మీరు కరుణాపాతము విహించుట లేదు. భావిభారత రాజ్యాంగనిర్మాణముకు తయారుచేయు ఘనత మీకును మీ సంఘ సభ్యులకును కలెయున్నది.

వండితుని ప్రత్యుత్తరము

మీరు చేసిన సత్కారమున కెంతయు కృతజ్ఞుడను. నేను చేసిన సేవకు కొండంతలుగా చేసి మీరు నన్ను ప్రశంసించితిరను. మీరుచేయు సత్కారము నాకు కాదనియు, మన ఉద్యమమున కనియు గ్రహించి నేను జాననన్నిటిని స్వీకరించుచున్నాను. మీరు నావిషయమును చెప్పిన దంతయు నాయెడల వర్తించుననికోరెదను. యిహాధీనితముగా దేశమునకే నేను పాటుబడియుంటిని.

దేశభంధు చిత్ర రంజననితో నా స్నేహమును మీరు జ్ఞాపకము చేసియుంటిరి. ఈ విషయము చిత్రకర్త తోయియు ఆనేక సంకతులను నాకు జ్ఞాపకముచేయుచున్నది. చిత్రరంజన నికి ప్రేమా స్పృహ మైన పట్టులను ను ప్రత్యేకం చునవ్వదు నాకు సుస్వాగతము జరుగునని నాకు తెలియు.

ఇంక మన కర్తవ్యమునుగూర్చి చెప్పెదను. ఈ ఉదయము మనము కాంగ్రెస్ మహాసభలో చేసిన తీర్మానము స్వయం నిర్ణయమునకును, ఆత్మభివృద్ధికిని సాధనభూతముగా నుండును. ఇందుకేగదా చిత్రరంజనము ప్రాణములను ధారపోసెను. తప్పకయు జరికరములమీద పెట్టువాడు మంచి నీర్మయి ట్లగును. స్వయంకృషివలన తన యభిప్రాయము సాధించుటకు తనవద్దనున్న పరికరములతో దేశభంధును సంతృప్తిపొందుచుండెను. తగిన వనితలు దొరుకువరకు సతదు చేదియుండలేదు వారు స్వయం సహాయముపై నాధారపడియుండిరిగాని, తన ఆయుధములపై నాధారపడియుండలేదు. మన దేశములో మనకు నిలుచుటకై నన్ను సాను దొరకెనని తలచాత యభివృద్ధినిండి రాజకీ యోగ్యతను నొందెనమని వారు తలచుచుండిరి. ఈ రోజు ఉదయము చేసిన తీర్మానమువలన మనకి తావులభించినది. ఇంక యంతయు మనకృషి మీదనే యాధారపడియుండును. సాయంత్రము మహాత్మునిచే నింకొక తీర్మాన ముపాదించబడును. అది మనకు సాధన సంపత్తికలగజేయు తీర్మానము. ఆకార్యక్రమములో పురపాలకసంఘములు మెచ్చుగా పాల్గొనవలసియుండును. కాంగ్రెసు సభవారా తీర్మానము నామోడించిన మీదట మీరును దానివిషయమై తీవ్రప్రయత్నములు చేయుడరుగా! ఫలితము మన మందరము కలసి చేయగల కృషిపై నాధారపడియుండును. మేము నిర్మించిన రాజ్యాంగవిధానము మనకు అవసరమును స్వరాజ్యము నొసంగుచున్నది. మీ కార్యరాజ్యము లభించుకపోయిన రాజ్యాంగవిధానములో లోపముగాదు, మనలో లోపమే. భారతదేశములో పాదుకొని పొయిన విదేశీభక్తులను మునుందరము ఏకమై ప్రతిఘటించవలెను ఈ దేశములో నన్నిప్రార్థనలు యీ నిశ్చేదికకు తమ యామోదమును తెల్పుట యవసరము. హరారా ప్రజలు నిశ్చేదిక నామోడించునంతవరకు, అట్లుండ కడుశ్రమముగా స్వరాజ్యము లభించును. మహాత్ముడు చెప్పినట్లు ఆంగ్లేయపదములగు "ఇండి పెండెన్సు" డొమినియన్ స్టేటును అనుబంధములను మరచి సంస్కృత పదమును స్వరాజ్యమును తలంపుడు. ఇతరదేశములలో స్వాతంత్ర్య మునిపించుకొనునది వనదేశములో స్వరాజ్యము కాకపోవచ్చును. మన స్వరాజ్యమును మనమే సాధించుకొనవలెను. దానికై మన కక్షి సామర్థ్యముల నన్నిటిని వినియోగించి కృషిపలుపవలెను. మనము కృషి చేయకపోయిన డొమినియను ప్రతిపక్షికాడుగదా, ఏరాజకీ యభివృద్ధియు కలంకీరదు.

గమ్యస్థానమును చేకరింప తీవ్రముగా ప్రయత్నింపుడు. మహాత్ముడు ప్రతిపాదించిన తీర్మానము నందలి వోటింగునుండి కొన్ని అయ్యాలములగు గుణపాతములను మనము నేర్చుకొనగలము. మనకు యీ రెండు పక్షములను అవసరమే. ఈ రెండు పక్షములను చేతులు జోడించి కృషి చేసినచో మన గమ్యస్థానము కడు తీవ్రముగా పొందబడగలదు. ఈ కార్యక్రమమునుకొనసాగించి స్వాతంత్ర్యమును మరగొందురుగాక యనికోరుచున్నాను. (హర్షము.)

మోతీలాల్ గారి గౌరవార్థము హరారా మునిసిపల్ కార్యాలయములన్నియు మూయబడునని పెయింట్ గారుచెప్పిరి.

"వంగరాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యమునకు తగియుండలేదు"

వివిన పాలుగారు నూతన రాజకీయపక్షమునం దువస్థానించుట

కలకత్తా, జన 1:- వంగరాష్ట్ర అభివృద్ధి పక్షమువారి సభ పురమందిరమునందు హిరేంద్రనాథ దత్తగారి అధ్యక్షతన నేడు సమావేశమయ్యెను. రాజమహి, డక్టర్, చారి నాలు, నాడియా, మాల్హా, మున్నగు జిల్లాలనుండి ప్రతినిధులు వచ్చియుండిరి. వివిన చంద్రపాలుగారు ఉపన్యసించుచు, నిర్మాణ కార్యక్రమమువలన అధిని వేశ స్వత్యము సంపాదించుటయే ప్రస్తుత కర్తవ్యమనిరి. ఈ సమస్య వంగరాష్ట్ర మనకేగాక యావద్భారతదేశమునకు సంబంధించినది. కాంగ్రెసుయొక్క సర్వరసాధనము అధినివేశస్వత్యమనియు, మఖ్యాదర్శము సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమనియు ప్రకటించబడిన తీర్మానముగూర్చి చెప్పుచు, స్వాతంత్ర్యము సంపాదించక పూర్వము స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించునట్టి దేశములేమియు యిప్పటికేలేవు. స్వాతంత్ర్యము గుఱుమగరదు. చాల పాటుపడవలసియున్నది. ప్రజలు దేహదారు ధ్యము, మనోబలము నైతిక కక్షిగల్గియున్న గాని సాధించక పోయెను. వంగరాష్ట్రము విషయమే అలోచితము. వంగరాష్ట్రము స్వాతంత్ర్యమునకు తగియుండలేదనిరి. అభివృద్ధి పక్షముగూర్చి చెప్పుచు యీ పక్షము దేశములో ప్రజల ఆజ్ఞానము పొగొట్టి రాజకీయభివృద్ధి చేకూర్చుటకు పాటుబడవలెనని, దీనికెంతవరకు చేతనైనంతవరకు చేతుననిరి.

హిరేంద్రనాథ దత్తగారు యిట్లు చెప్పిరి:- ఏజాతియు గూడ రాజకీయములను విడుదలచుడు. కాని తీరికయున్నపనులయెడల నైన యితర విషయముల గమనింపవలెను. ప్రజల అభివృద్ధి అవారోగ్య అకాల మరణములు మున్నగు విషయముల గూర్చి తగుశ్రద్ధ వహింపవలెను.

జె. ఎఫ్. గుప్తగారు

యీ నూతన పక్షము యొక్క ముఖ్యోద్దేశముల గూర్చి చెప్పిపేమ్మలు, మహాత్మాగాంధీగారు ప్రభుత్వమువారిని బెడదించుట జాగులేదనిరి. దౌర్జన్యరహితమగు శుద్ధకరుణ లేని చెప్పినను, యిదివరకు అనుభవమును బట్టి యిట్టి శ్రేణిలో ప్రేమతో సంబంధించిన ఉద్యమము లన్నియు చివరకు కక్షి మించి రసాభాసగునని మన మెరుంగుడు మనిరి.

జె. ఎఫ్. గుప్తగారి వ్యవస్థాపకలుగ ప్రారంభ సంఘముకటి స్థాపించబడెను. (అ. పే.)

బొగ్గుగనుల

పనివాండ్ల సహాయనిధి

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జనవరి 3:- బొగ్గుగనుల పనివాండ్ల సహాయ కనిధి 408000 పౌనులైనది.

అప్పకొపరిస్థితులు

లండన్, జనవరి 1:- లండన్ లోనున్న అప్పకొ యింకొ ఇట్లు చెబుచున్నాడు. అప్పకొలో పోరాటము అంతరించినది. రాయబారములు జరుగుచున్నవి. త్వరలోనే పరిపితులు మారులుగ ఏర్పడును. నైస్యములో కొంత తిరగబడినన్నమాట యబద్ధము. ఇదివరలో పెడలిపోయిన విదేశీస్త్రీలు నిల్లులు కాబూలుకు తిరిగివచ్చెదరనిరి.

సెక్యూరీటీలు తగవులపందర్బాన సెక్యూరీటీ కొంత లెవను మంత్రివర్గము చీకటిపోయెను. కొరోపెట్టుజుమంత్రిరాజీనామాను అలగాండరు రాజు అంగీకరించెను.

జర్మనులు మరల నాలుగ వాయిదా మొత్తము సప్త పరివారము నిచ్చినెనిరి.

కాంగ్రెసు-అఖిలపక్షసభలు

నాయకుల అభిప్రాయములు

గాంధీ మహాత్ముడు

ప్ర:—మీ మరల రాజకీయములలో నాయకత్వమును వహించెదరా?

జ:—ఈ నాయకులలో నెలలు చేసిరినో అటు అనేగాని అంతకంటె మెచ్చుగా గాదు.

ప్ర:—మీ విధానమును కొనసాగించుట యొక వత్సరములో పూర్తియగునా?

గాం:—తత్వత్తర విషయలేదు.

ప్ర:—అఖిలపక్షసభ పథమైనదా?

గాం:—తత్వత్తర విషయలేదు.

శ్రీమూన్ సి. రాజగోపాలాచారిగారు

ఇప్పుడేమియును చెప్పట కవకాశములేదు. కాంగ్రెసు వారు విధానమును కొనసాగించు పద్ధతిపైనే అంతయు నాధారపడియున్నది.

శ్రీమూన్ సి. విజయరాఘవాచారిగారు

అఖిలపక్షసభవారు చేసినపని భారతదేశీయత కందరికిని అధికముగా నానందమును కలిగించబడినదిగా నున్నది. ఆసభ ముగించబడిన రీతి నాకు సంకల్ప ప్రకరముగా నుండవలయును యీ సభ అతిశయప్రదముగా కొనసాగినదని చెప్పటకు నాకెట్టి సంతకమును లేదు. ఈసభవారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును త్రవ్వకమునకు అధినివేశ స్వాతంత్ర్యమే మన ఆశయమని నిరవచయించుటలో చాల వివేకమును వెల్లడించినది. ఇదివరకు నెరవేరిన పనిని యిటుపైని జరుగవలసిన పనిని వివరించుటకు అఖిలపక్ష సభ వారే ఒక ఉత్తమమును నియమించి యుండవలసినది. ఈవిషయమున దాక్టరు బి.ఎం.గా రుపపాదించిన తీర్మానమును సభవా, రా. మో.డి.ంచి యుండవలయును. మరల సభ యొన్నడు జరుగవలెను అశుభవిషయమునగుడ నిర్ణయించుకొనడ సభను ముగించవలెనని యొకరుపపాదించిన తీర్మానమును సభవారామోక్షించుట పొరబాటు.

ప్ర:—కాంగ్రెసులో జరిగినవనిని గూర్చి మీ అభిప్రాయము?

వి:—కృత్యత్తర విషయలేదు.

జమునాదాసు మెహతాగారు (ఎం. ఎల్. ఏ.)

గాంధీగారు మార్గనిర్దేశమునకు గడంగటమనే వారు వెళ్లగలిగిరి. (శ్రీ. శ్రీ.)

ఆర్. కే. సిన్హాగారు

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య మను పదములను గూర్చిన వ్యాఖ్యానమునందు మిక్కిలి మెచ్చు మండి యిచ్చుచు పూర్తిగా నిమగ్నులై యుండుటచే మన ప్రతిపక్షుల నెదిరింపవలసిన రీతిని కాంగ్రెసు వారిలో అత్యధికసంఖ్యాకులు పూర్తిగా మరచిపోయిరి. తత్వత్తరమున పరిపాలనా విధానముతో పోరాడుటకు తగిన సాధనమును నిర్ణయించుటయే మన కీపుడు ముఖ్య కర్తవ్యమై యున్నది. నెహ్రూసంఘమువారు నూచించిన వ్యవహారాల విధానముకొట్టి తప్ప తగిన సాధనము మరేది యింక లేదు. తక్కిన విషయముల నన్నిటిని విస్మరించి సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య వాదులను అధినివేశ స్వాతంత్ర్యవాదులను వనబడు కాంగ్రెసులోని రెండుపక్షములవారను కలసి యీ విధానమును కొనసాగించినచో నిక్కమగు మన ఆదర్శము అతి క్లిష్టముగానే మనకు లభింపగలదు. కాంగ్రెసువారిపుడు నిర్ణయించిన విధానము క్రొత్తదికాదు. అది వెళ్ళిపోవలసినది. నుండి మనయెదుటనే యున్నది. గాంధీమహాత్ముడు నాయకత్వమునువహించు సపుడు ఆవిధానము కొనసాగునడికాదు. స్వరాజ్య విధానమును సైమన్సంఘ బహిష్కరణమును త్రవ్వకమున నత్యధికముగా త్రవ్వకమును కలిగించినది. కావున యీ విధానమును గూర్చి దేశము నందంతట ను బాగుగా ప్రచారము చేయుటయును దేశాధికారమునకు దీనినిగూర్చి మాత్రమే కృషిచేయుటయును జరిగినచో మనము నిశ్చయముగా ప్రజల ఆశయమును బడయగలుగుదుము. కాంగ్రెసుమహాసభవారు పదివిషయములను నిర్ణయించి వానియ నన్నిటిని గూర్చియు గూడ ప్రచారమును జరుపగోరవలె ప్రచారము యొక్క బలము విధజింపబడుట తలపించును. అందువలన యేవిషయమునూర్చియు బాగుగా వనిజుగ దని నాతివధివమునుబట్టి నేను చెప్పగలుగుచున్నాను. కావున స్వరాజ్యవిధానమును గూర్చి మాత్రమే ప్రచారము జరుగవలెను. అది యొక్కటియే ముఖ్య సాధనము. గాంధీమహాత్ముని సార్వభౌమిక ప్రదర్శనము జరుగవలెను. అప్పుడు మన ఆశయమును మనము కీర్ణముగా బడయగలుగుదుము. అని సిన్హాగారు నుడివెరి. (ఆ. ప్ర.)

ది బెజవాడ స్పిన్నింగ్ అండు వీవింగ్ మిల్స్ లిమిటెడ్, బెజవాడ

మిల్లు కట్టడములు:— కృష్ణాకెనాల్ ప్రాంతమున

మామిల్లుబట్టలనే కొని వాడుకచేయండి!

విదేశవస్తుములను కొనవద్దు!!

చాలా చౌక!!!

గట్టినూలుతో తయారుకాబడినవి!!!

విశేషకాలము మన్నును. ఒకసారి వాడినూచిన ఎప్పటికి వీటినేకొందురు

అనుదినము వాడుకకు కావలసిన అన్నిరకముల, దీవములు, దుప్పట్లు, నైజ, జాకెట్లు, చీరలు, చొక్కానుడులు, డ్రెస్సు, ట్రెజుర్లు, తువ్వార్లు, అంగవస్త్రములు, వస్త్రాలు సిద్ధముగా కొరకను.

మామిల్లు ప్రత్యేకకాలములు యాదినవ పేర్కొనబడిన వస్త్రములలో సాపించబడినవి:—

బరంపురము, విజయనగరము, రాజమండ్రి, ఏలూరు, బెజవాడ, తెనాలి, బాపట్ల, నెల్లూరు, తిరువల్లి క్రిడి, బందరు, గుడివాడ, గుంటూరు, నరసరావుపేట, కర్నూలు, యింకను చాలాచోట్ల దివాల పట్టదలదియై న్నాము.

కొంచెము శ్రమయిని విచారించకముందు మాడుకావలసినవి విచారించి, మీకు నచ్చిన రకములు మావద్దనే కొని యీ దేశీయసంస్థను, ముఖ్యముగా ఆంధ్రులు ప్రోత్సహించుచుండవలెను.

మన దేశీయ సాపించబడి, సరిగా నిర్వహించబడిన యితర వస్త్రాలతో యీమిల్లును ఎన్నటికిని పోల్చనద్దు. అనుదినము పనిజరుగుచున్నది. యింకను యెంతవరము వ్యయచేయవలెనో అంతలాభము రాగలదు. చాలా పేర్లు అమృతమున కుప్పున్నవి. మన దేశీయులందరూ ముఖ్యముగా ఆంధ్రులు యావస్థంతి, యాసంస్థయు దభిమానముచి విశేషముగా వాటాలను కొని లాభము అడగవలయును పని మా ప్రార్థన. వివరములు యాక్రిందివారికి వ్రాసి తెలిసికొనగలరు:—

గూడూరి లక్ష్మణరావు, బి. ఏ.,

మేనేజింగ్ ఏజెంటు అండ్ డైరెక్టర్, బెజవాడ.

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యవాదుల

సంఘము

అధ్యక్షపదవికి శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామా

నిచ్చుట మరల నుపసంహరించుకొనుట

నిన్న 2వ తేదీని ఉదయమున కలకత్తాలో స్వాతంత్ర్య వాదుల సభ జరిగినది. ఈసంఘమునకు అధ్యక్షులుగా నున్న శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామా నిచ్చుట చాల సంతోషకరముగాన ఆరాజీనామాను పునఃసంహరించుకొనడని యీసభ వారు కోరుచున్నారు. అను తీర్మానమును జమునాదాసు మెహతా గారు పాదించిరి. ఆ తీర్మానము యేక గ్రీనముగా నామోదించబడెను. అత్యవసరముగ పనిచేయ వలయున ఆవశ్యకతలు కలిగినపుడు యీసభవారి పక్షమున స్వతంత్రులచి పనుచేయుటకు నాకు అవకాశముండుటకు మీరంగీకరించినచో నేను రాజీనామాను పునఃసంహరించుకొందును అని శ్రీనివాసయ్యంగారు నుడివెరి. ఆందుల కందరు సంగీకరించిరి. శ్రీనివాసయ్యంగారు రాజీనామా నుపసంహరించు కొనిరి. (ప్రీ. ప్రెసు.)

గుత్తి డి. ము. కోర్టులో

స్కా నెం 398/28.

వాది:— వారణాసి పన్నయ్య.

ప్రతివాది:— గాలిను కాన్ స్టేబిల్ నరసప్ప.

వాది ప్రతివాదిపై నై జులలో 16-8-9 లకు ప్రాంపకనోటుపై సబకు దాఖలుచేసి నాడు. యీసంబంధ, ప్రతివాది హాజరుగలగాను 5-1-29 తేదీలకు వాయిదా వేయబడినది. పనరి వాయిదానాటి ప్రతివాది ఖల్లువగాని పక్షి ద్వారాగాని హాజరుకానియెడల నాభరు ఎక్సాన్సిట్ తీర్మానించబడును.

నెం 82

16-12-28

టి. కోదండరామరావు,

వాది పక్షి.

90 వ జన దినము

అభినందన పరంపరలు

స్వారిస్, జన 1:— ప్రాంచి రికల్లిక్ ప్రభుత్వమునకు 1899 నుండి 1906 వరకు ఆ క్షుణ్ణగతము ఎమిలీలో బెటు గారి 90 వ జన్మదినోత్సవసందర్భమున అభినందనపరంపరలు ఆరంభి కేరెను. దీర్ఘాయువుగ నుండవలెనన్న కవిత్రమైన ఆంధ్రరాత్రికు గల్లియించినదియు, మంచి ఆకలి యొండవలెనదియు, మద్దిబానమును విరియగ జేయవలెనదియు తెలిపామును ఎప్పుడు వాడవలదయ్యి, రాచకీయములందు పక్కకుగా పాల్గొనవలెనదియు ఆరంభ బోధించెను.

మాంచెట్టలో పెద్ద ఏనుగు ఒకటి చుంచుచుబాచి బెరిపోయి గంతులుజేయు ప్రారంభించెను. మాంటివాడు ఎటులనో తప్పించుకొని బయటబడెను.

లండనులో క్రొత్తగా బస్ పర్యకు నేర్పాటుజేసిరి. ప్రయాణికులను, సామాను గొంపోయెదరు.

నోటీసు

1929-30 సం॥ రములకు ఏలూరు గవర్న మెంటు హెడ్ క్వార్టర్సు ఆనువ్రతి కావలసిన భోజన సామగ్రి వగైరాలకు టెండర్లు 1929 సం॥ జనవరి 7 వ తేది ఉదయము 10 గంటల లోపుగా వంపవలెను. ఇతర విశేషములకు 1-1-1929 తేదీని ప్రచురింపబడు ఫోర్టు సెయిం బార్లి గెజిటు గూడ వచ్చును లేదా ఏలూరు గవర్న మెంటు హెడ్ క్వార్టర్సు ఆనువ్రతి వద్ద లభియను.

ఏలూరు,

28-12-28.

ఎం. నంజీవరావు,

అక్కింగు నూపరిం టెండెంటు, గవర్న మెంటు నెం 81. హెడ్ క్వార్టర్సు ఆనువ్రతి.

విదేశవార్తలు

సార్వభౌమని ఆరోగ్యము

(బీమునర్వసు)

"ఇంకను చాలా ఆతురతగానే యున్నది"

నీరసమే వారణము

లండన్, జన 1:—దీర్ఘకాలముగ పరిణమించి నీరసముగ ముందుటచే ఇంకను చాలా ఆతురతగానున్నది. శరీర దారుణ్యముతో ఒలమెములు గుప్పించును. చాలమంది తమరక్తము సార్వభౌమని రక్తశాశ్వతములందు ప్రవరింపజేయు నిచ్చెదమన్నను, వైద్యుల సంగతిని ఆలోచించుటలేదు.

వైద్య ఆర్థిక పత్రము

క్రాంతినిబంధన

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జన 1:—పార్లమెంటు సభ్యుడుగానుండి ఇంజాక ఇతర కంపెనీలతో డైరెక్టుంగ్ నుండిరాదని ఆర్థిక వక్రములో, పార్లమెంటుసభ్యులు, సెనెట్టర్లతోనున్న పోయ్యుకేసిన ఆర్థికవక్రముతో క్రాంతి నిబంధనను తేల్చిరి. అట్లు తేరిన ఆక్రమమునిరి.

ప్రాచీన రాచకీయములు

దర్శించబడెను పాయింట్లవారు రాజీనామా చేయమనిచిరి. కాని సహచరుల వాదములచేతను, ప్రతిపక్షుల వాదములచేతను ప్రస్తుతము మానుకొనెను.

స్వ్యాంగుహే రక్షక నైర్యము

ఇండియాకు బయలుదేరుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, జన 1:—లండన్లోనున్న స్వ్యాంగుహే నుండి ఇండియాకు బయలుదేరెనని స్వ్యాంగుహేవార్త చెబుచున్నది. మొదటి సర్తాంప్రకృతి మెలపటము మాల్తుకు బయలుదేరెను. 1928 జన మొదటి తేదీ 9 స్వ్యాంగుహేలో రక్షక నైర్యము 4788 ఉండెను. ఇప్పుడు 8010 యున్నది.

నైమను కమీషను

భారతీయుల సహకారము చాల సహాయకారిగ

నున్నది

నయిమనుసభ్యుడు మేజరు కాడగ్గ గారి లేఖ

(బీమునర్వసు)

లండన్, జనవరి 1:—పింఛీకన్వేటిఫు సంఘమునకు నైమను కమీషను నిర్వహణమును గూర్చి మేజరు కాడగ్గ గారిట్లు వ్రాయుచున్నాడు. భారతీయుల సహకారము మాకు సహాయకారిగనున్నది. అన్ని తెగలభారతీయులకావలసినవిషయములు అందరకు మాకు వలసవచ్చుటకును, తమ యభిప్రాయములను తెలుపుటకును సీద్ధముగనున్నాడు. ఆతురతను చూపుచున్నాడు. నిదానము, నిజపరిశీలన, బాధ్యత నెరిగిన భారతీయులందఱు మేము చేయవలసిన పని చాలకష్టమైనది గ్రహించగలిగిరి. గొప్పదను ఈరాజ్యాంగవిధాన విషయమై ఇమిడియున్న ప్రధానవిషయములను గూర్చి ఇంక అర్థాభిమానము నైమను కమీషన్ బహిష్కరణమును గావించుచున్నారనుచు వారు ఆలోచించుచున్నట్లుల గుప్పించుచు. మేము కలిసి పనిచేయుచున్న భారతీయులు మాత్రము ఈవిత్కలన్నిటిని గ్రహించగలిగిరి. వారి సహకారము మాకెంతయు నిజముగ సహాయకరముగనున్నది. సామ్రాజ్యవాదనంతకును సబుధింపిన ముఖ్యమగు రాజ్యాంగ సమస్యలన్నిటిని రాష్ట్రీయ కేంద్రపాదసభ్యులలో గూడిన సంఘము తరిమివేరించగలగా, మేము మాపనిని పూర్తి చేసికొని ఇంగ్లండుకు వచ్చితిమి తిరిగివచ్చెదము.

మెకార్తిక్ డీరింగ్ చట్టనూగా చెరుకు యంత్రములు

4103

చెరుకు ఉత్పత్తి అగుచోట్లడలను చట్టనూగా యంత్రములు ఎక్కువ రసమును తీయుటయందును, చిరకాలము బాగుగాపనిచేయుటయందును మిగుల ఖ్యాతిగాంచియున్నవి. గంటకు 35 మొదలు 250 గాలనులు, రసముతీయగలుగునట్లు వివిధ సెజులలో తయారైయున్నవి. ఎద్దులచేనైనను, పవర్ చేనైనను ఉపయోగించవచ్చును.

హాంబాయి కలకత్తా కరాచి **VOLKART ENGINEERS** బెజవాడ హైదరాబాద్ కొచ్చి

ఆర్.నియన్ వి.డి, మదరాసు.

వ్యవసాయమునకు వలయుచని ముట్టన్నియు స్థానలో నుంచబడియుండును.

వాహబీల దుండగములు

వైమానికులను గాల్చుట

బగ్దాదు, డిశం 31:—శేజిడు సరిహద్దునగర్ల వైమానికుల కొందరు పరిశోధనలను సల్పుచుండ కొందరు వాహబీల గుంపులగు బోవును వైమానికులను ఒంటెపై కూర్చుండి కాల్యగా వైమానికులు వారిపై బాంబులను బురపిరి వైమానికులకు సన్నమేనుయు గలగలేదు. వాహబీల తమతో ముగ్గురు మనష్యులను 12 ఒంటెలను తిగివదిలివోయిరి. సరిహద్దులలోనికి చొరబడి వాహబీలను ముట్టడించరాదని వైమానికులు తరుపుకేసిరి. ఇరాకు గొల్లలకిరీడులను ముట్టడించుటకు వాహబీలు తలపడిరి. కాని బ్రిటిషు యాధికారి యీసంగతిని వారికి ఇరాకు గొల్లలకు చెబుటచే వారు బాగ్దాద్లో ఇంజాక చొటునకు పోయిరి.

ఇండియాలో విద్య

అభివృద్ధి కెంతయో యవకాశ మున్నది

లిట్టను ప్రభువు

లండన్, డిశంబరు 31:—లండన్ విద్యాశాఖా సంఘమున లిట్టను ప్రభువు ఇండియాలో విద్యాభివృద్ధి కెంతయో యవకాశ మున్నదని భారతీయులకు విద్యను కావలసినంత చేర్చించలేదు చాలవరకు స్త్రీలకు విద్యను గరవలసియున్నది. భారతదేశమును పూర్తిగ నెరిగినవారు క్రైస్తవమత ప్రచారకులు. వారు తమకు చెరిగినసంగతిని తక్కినవారికి చెబుచు. ఎవరో అప్రదభువుపోయి తిరిగివచ్చినవారు తమకు చెరిగిన సంగతులను వేరీనో వ్రాయుచుండురు. వీరిగంటే భారతదేశమునుగూర్చి తక్కువగా చెరిగినవారు వాటిని జూచి చువుచుండురు. ఇండియాలో ఇప్పుడు కావలసినది స్వయంసహాయము, స్వార్థత్యాగము. దేశీయసంస్థలు అభివృద్ధి గాంచవలెనన్న భారతీయులు స్వార్థత్యాగ మొనర్చవలెను. శాంతికి తనమన రామారు కవిచంద్రుడు నెలకొల్పిన ఆశ్రమము విద్య మొనరి. రాజకీయములలో ప్రవేశించునన్న చాల లాభముగ నుండును. శ్రీమంతులు భారతీయులు దీనికి తోడ్పడిరి. ఇంతవరకు ప్రభుత్వమువారే అర్హకన్యములను నివారణ చేసెద రను నభిప్రాయమును భారత ప్రజల మనమున అలవాటు చేసితిమి. కాని అసంగతులను సాధించవలెనన్న భారతీయులే స్వయం కృషిచే పోలుబడవలెను. భారత సాంప్రదాయములను, ఆచారములను, మతములను చెరిగినభారతీయులే అర్హులు. వారే జయప్రదముగ నిర్వహించగలరు. ఆ దేశ భాష నెరిగిన భారతీయులే సవర్గులు. గాన తమ ప్రజలు పరిస్థితులకు బానిసలు గాకుండ స్వల్పతలుద్ధితో వికసించుటకు భారతీయులే సహాయము చేసికొనవలెననిరి.

రైటానర బిలు

శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు

కేఫులపుకో, డిసెంబరు 31:—శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు గొప్ప వక్త యనియు, రాజకీయధారయు డనియు, తత్వజ్ఞ యని డక్షిణ ఆఫ్రికా అంతయు పొగడుచున్నది. అందుచేతనే దక్షిణ ఆఫ్రికా జడంబడికను ఆతడు నిర్వహించగలె నని కేఫు ఆర్గుకు వక్రిక వాకొనుచున్నది. భారతీయులను సమాధాన పరచగలిగెట. మన మేగాక భారతీయులుగూడ జన్మజన్మపి శాస్త్రిగారికి కృతజ్ఞులమై యుండవలె ననుచున్నది.

భారతదేశ భావిభాగ్యోదయము

ఇండియాలో కల్లోలమునుండి శాంతి సేర్పరుచుటకు డర్ బాక్ నైమను ఎర్గులు తిరుగుచున్నాడు. ఈ సందర్భమున రెండే విషయములను చెప్పవలసి యున్నది. బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోనే భారతదేశ ముండవలెనని శాస్త్రిగారు చెప్పి యే యున్నాడు. ఏరాజ్యాంగవిధానము సేర్పరచినను అది జయప్రదముగ సాగుటకు పూర్తిగ భారతీయ సామర్థ్యమే ప్రధానము. శాస్త్రిగారివంటి వ్యక్తులనున్న అయ్యది సెగ్గును. దక్షిణ ఆఫ్రికా శాస్త్రిగారు వెడలిపోవుచున్నందులకు ఎంతయు కుండుచున్నది.

ఆధునిక ప్రకృతిశాస్త్ర పరిశోధనలకు కేంబ్రిడ్జి విశ్వవిద్యాలయమునకు బాక్ హాంఫ్ స్టెన్సుడుగారు 25000 పౌనులను విరాళముల నొసగిరి.

నరేజాన్ నైమన్ ప్రత్యర్థి

(బీమునర్వసు)

లండన్, జనవరి 2:—ఇండియాలో ఇండియాను గూర్చి పార్లమెంటులో ఎవరికిని ఆసక్తిలేదు. శోకకృముకలుగ చేసి కొనుట లేదని భారతీయులు కోరగించుచున్నారు. నిందలను మోపుచున్నారు. ఏవో ఒడంబడిక కంపితజేయు అమృతపర వాత్సల విషయములు విచ్చిన తప్ప ఇతర చర్యలందు ఎవరికిని ప్రసక్తియే యుండునుచున్నాడు. నైమన్ వ్యాఖ్య ఎన్నికచే ఇండియాను బ్రిటిషు రాజకీయములందు ముఖ్యముగ జేయును. దానివలన ఇండియాకు లాభమున్నదో లేదో, సంక్షేమము కాని బ్రిటిషు ఎన్నిక దారులు ఇండియాను గూర్చి బాధ్యతను వహించునట్లుల చేయగలగుచో అంతయు మంచిగనే యుండునని మ్రోసెర్లు పాడ్స్ గారు వ్రాయుచున్నారు.

చీవా నుండుముల కోవెల్లెర్లు జనరలు ఎడ్వర్డుగారు ద్వంద్వభారమున కంగీకరింపక రాజీనామా నిచ్చిరి.

తెల్పు-కట్టులో బి. యం. యస్. సూపరింఛెండింగు

గుంటూరులో మెడికలు స్కూలు సంస్థాపన విషయము

నర్జను జనరలుగారి రాక

గుంటూరు, జనవరి 1:— మద్రాసు ప్రభుత్వ ప్రజ్ఞాపన ప్రకారము మెగాగారు విశాఖపట్నం, రాజమండ్రి, ఏలూరు ప్రాంతములనుండి యెచ్చటికి నిన్న సాయంత్రము వచ్చిరి. రైలుబద్ద మేనేజరు మహాదేవకాగారు, జిల్లా మెడికలు ఆఫీసరు, స్వాగత మొసంగి, రహదారిబం గారాకు గొంపోయిరి. ఈ ఉదయమున వారు నూతనముగ నిర్మింపబడిన మెడికలు స్కూలు భవనమును ఆవరణమును పందర్పించి ఆకుపత్రిని జూచిరి. అచట ఆకుపత్రి భాగము లన్నియును మెడికలు ఆఫీసరుగారు చూపిరి.

ఉదయము 10 గంటలకు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులగు చెలసాని సత్యకారాయణ చౌదరిగారు సర్జను జనరలుగారి తో నిష్ఠాగోష్ఠి సలిపిరి. అందు వారు విరు ముఖ్యవిషయము అను దెలిపిరి. గ్రామములలో తాలూకాబోర్డు వైద్యకాలబందు పనిజేయు వైద్యులకు తగిన ప్రతిఫలము ముట్టుటలేదనియు, అందులకు ప్రభుత్వమువారికి యొక్క ధనసహాయము జేయవలెననియు, గ్రామములలో ఆకుపత్రి భవనములను ప్రత్యేకముగ నిర్మింపవలెననియు, ప్రతి ఆకుపత్రియందును తగిన మంత్రసానిని నియమించవలెననియు, ముందుల సెక్కువగ సప్లయి చేయవలె ననియు, శుభాశీర్వాదములను పోగొట్టుకొనుచున్న తగు లోదాడులు గావలెననియు దెలిపిరి. వైద్యులకు ప్రతిఫలము సెక్కువ నిడుటకును, భవననిర్మాణమును యితర విషయములను దబ్బుతో సంబంధించినవనియు, అయ్యది ప్రభుత్వ విచారణకు బంపెదమనియు సర్జను జనరలుగారు దెలిపిరి. శుభాశీర్వాదముల నివారించు పందర్పణను ప్రభుత్వమువారు ఆశాస్త్రమున ప్రతిబింబం దాక్షర వీరుగారిని మూడేండ్లు కాంట్రాక్టు మీద తెప్పించి ద ర ని యు, అప్పుడు తగు సౌకర్యములు చేయవచ్చుననిరి. కాని తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు వల్లూర్లో యాశీర్వాదముల నివారణకై తగు ప్రచారము జేయవలె ననియు, అందులకు కొన్ని ముఖ్యస్థానములందు వైద్యకాలబ నిర్మించి చికిత్స సూడ జేయవలెననియు దెల్పగా అందులకు తగిన మందులను వంపుటకు సర్జను జనరలుగారు వాగ్దత్తము జేసినటులు దెలియుచున్నది. ఇకను మంత్రసాని విషయమున ప్రభుత్వమువారు గ్రామ వైద్యాలయములలో మంత్రసాని యుండి యెడల సంవత్సరమునకు నూరు రూపాయలు మాత్ర విచ్చుచున్నారని, ఈ గుంటూరు తాలూకాలో యూనియను లన్నచోట ఆకుపత్రిలు గలవు. అచ్చోట నూరు రూపాయలు యూనియను చోట్లవారును, తాలూకాబోర్డువారును నూరురూపాయలను ప్రభుత్వమువారిచ్చు నూరు రూపాయలను చేర్చి మంత్రసానిని నియమించి యున్నారు. ఈ విషయమున సర్జను జనరలుగారు తాలూకాబోర్డు పాఠశాలలో వైద్యవరీక్షకు బెట్టి బాలర ఆశీర్వాదమును కాపాడుచు కొంత ఫీజు వుచ్చుకొని యిట్టి ప్రయోజనముల కుపయోగించవచ్చునని సలహా నొసంగిరి.

సాయంత్రము 8 గంటలకు కొంతటి బోటిలింగంగారి వాయుకర్తమున నిచట మెడికలు స్కూలు స్థాపించువిషయమై మాట్లాడుటకు ఒక రాయబారము సర్జను జనరలుగారివద్దకు వెడలెను. ఈ మెడికలు స్కూలు భవనము కొద్ది సంవత్సరముల క్రిందనే పి. సి. ఎలిరాజులు వాయుగారి యొక్కయు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు కృత్యస్వామి చౌదరిగారియొక్కయు లోదాటునను నిర్మింపబడెను. స్కూలు ఎచ్చినచే యని అందఱును అనుకొనిరి గాని సంవత్సరములు గడచెను. ఆంధ్రమండలములకు ఒక మెడికలు స్కూలును నుండుటయందలి యావశ్యకమును గూర్చి రాయబారు లందఱును నొక్క బక్కాణించిరి. ఆంధ్రమండలములలో గుంటూరు కేంద్రస్థాన మనియు నిచట ప్రతి సంవత్సరమును చాలమంది స్కూలు ప్రైవటు ప్యాసగుచుండుననియు, దక్షిణదేశమున మూడు మెడికలు స్కూలులుండగా ఆ ప్రమండలములం దొక్కటైనను లేదనియు, యీ చదువుకు ఇంటర్మీడియేటు బి. ఏ. ప్యాసు గానక్కరలేదనియు, కాస్త్రవద్దకువెని చికిత్సచేయుటకు యింకను దాక్షర్ణ కావలసి యున్నారనియు దెలుపబడెను. సర్జను జనరలుగారు యెక్కడనుండి దాక్షర్ణ ప్యాసగుకొనియు నిరుద్యోగపరులకు యెక్కువగునని వాదించిరి. కాని రాయబారు ల్లావాదము నిరాధారమైనదని తెల్పుచు ప్రస్తుతము గ్రామములందలి వైద్యాలయములు ప్రారంభదశలో నున్నవనియు, పోన పోన గ్రామములలోని వైద్యులకు మంచికని యుండుననియు దెలిపిరి. దక్షిణముననున్న వైద్యపాఠశాల నొకదాని నిక్కడకు మార్చినను మార్పుచున్నది నూనింపబడెను.

సర్జను జనరలుగారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, ప్రభుత్వము వారు మెడికలు స్కూలు విషయమై విచారించుట కొక కమిటీని నియమించిరినియు యిచట మెడికలు స్కూలు స్థాపించుటకు గల ముఖ్యకారణములను దెల్పుచు నొక విజ్ఞాపనమును వంపుకొన

వలసినదిగను నూనించిరి. రాయబారులు తెల్పు పంగతులన్ని యాను కర్మలు మెగాగారు సహనముతో విని పత్కరించిరి. వారి రాత్రికే చెప్పవచ్చుచునకు వెడలుదురు.

(ఒకవిలేఖరి)

ప్రీపునర్వివాహ మహోత్సవము రాజమహేంద్రవరము

కీర్తి శేషులైన రాయబహదర్ కందుకూరి వీరేశలింగము పంతులుగారిచే స్థాపింపబడిన రాజమహేంద్రవర హితకారీ సమాజముయొక్క యాదరణమున, సవరణచేయబడిన 1872 వ సంవత్సరపు 8 వ ఆట్టు ననుసరించి ప్రీపునర్వివాహ మొకటి శ్రీ వీరేశలింగము పంతులుగారి ఆనందోద్ఘాటనమునందు 28-12-28 వ తేది ఆదివారమునాడు మహావైభవముతో గావింపబడెను.

పథవు శ్రీమతి రంగవాయికమ్మ బి. యే. ఎల్. టి. గారు తపాశోదారు పదవినుండి విశ్రాంతిగైకొని యుండిన మహారాజశ్రీ యశ్రగుంట వెంకట సుబ్బారావుగారి కుమార్తె. ఆమె ప్రస్తుతము రాజమహేంద్రవరము లేంజిలో బాలికా పాఠశాలకు పబ్లిష్మెంట్ చేసి యున్నందునందున్నారు. వరుడు గుంటూరు ఆంధ్ర క్రిస్టియన్ కాలేజీలో లెక్చరరుగానున్న శ్రీయుత తెలికివర్తి వెంకటరత్నము ఎమ్. ఏ. ఎల్. టి. గారు.

దంపతుల యొక్క బంధువుల యాహూదముతో వారి సమక్షమున ఈ వివాహము జరుగుట ప్రశంసనీయము. పూర్వ చారిత్రావాయులయొక్క తల్లిదండ్రులు తమ పుత్రక కుమార్తెవాహము చేసుకొనుటకు అనుమతించి వారే వివాహము వ్యయముగా జరిపించి పూజలను వారికింపబడుటో ఎంతయో విశేషముగలదు. విశ్రాంత సంతానముగల తల్లిదండ్రులు వీరి వాదర్పముగా నెంతుగాక.

దంపతులు ప్రాహ్లాద కుటుంబములకు చెంది హిందువులై యున్నను వివాహ విధానము వరకు ద్వాసిక వధుని సర్ దాక్షర్ రఘుపతి వెంకటరత్నము వాయుడుగారిచే నడుపబడెను. వివాహసంబంధమున వారు పలికిన ఉపాసనయు భర్తప్రసంగమును భక్తిపూరితములై పభిక్షల కమిలోత్సాహము పురికొల్పెను.

అల్పవారము, వివాహము, బాహుసంధ్యా, విందు ఒకటి తరువాత నొకటిగా సాయంత్రము వాలుగు గంటలనుండి యేర్పరచబడెను. వాటియన్నిటికిని వలపుకు విచ్చేసిరి. తమరవి నయ్యనుండి వివాహసంబంధమున కల్పాణమగుటకును కట్టుకు సమాజకేమెరి. మున్నెన్నడును ఇంతమంది ఇట్టి వివాహములకు శ్రీ పంతులుగారి కాలములోగూడ వచ్చియుండలేదు. వారిలో వాలుగు వందలమంది స్త్రీలుగలరు. వధూవరుల సమ్మానించుటలోను పాటలు వద్యములు పాడుటలోను స్త్రీలు ఎక్కువ ఈ తానామ చూపిరి. ఉద్ఘాటనమునందు శోభతో నలంకరింపబడి గ్యానుదీపములతో ప్రకాశవంత మయ్యెను. కాకినాడనుండి పోలీసు బ్యాండు ప్రత్యేకముగా రావించబడెను. బంధుమిత్రు లనేకులు వధూవరులకు బహుమతుల నొసంగిరి. యశ్రగుంట వెంకటరావుగారు వివాహసందర్భమున 28 రూపాయల విరాళము హితకారీ సమాజమున కిచ్చిరి.

విశ్రాంత మహావైభవము తల్లిదండ్రులు తమకు వారియెడలగల కర్తవ్యము గుర్తించునట్లుచేసి ఆంధ్రదేశమందు ప్రీపునర్వివాహోద్ఘాటనమునకు ఈ వివాహము ఎక్కుడు ప్రోత్సాహము గలిగించగలదని నమ్ముచున్నాము. వరమేక్యరకు వధూవరుల వాకిర్యమింపబడుగాక.

పి.తొలిగిరి సమాజము రామరాజు మానుమంతరావు, రాజమహేంద్రవరము 28-12-1928 కార్యదర్శి.

నోటీసు

బరంపురమునందు ఇదివరలో మా తరపున ఏజంటుగా నుండిన మ-రా-రా-శ్రీ పి. వి. శ్రీనివాసరావు గారు తీసివేయబడిరి. గాన ఏజంటుగా నుండగోరువారు దరఖాస్తులను 5-1-29 తేదిలోగా చేరునట్లు పంపుకొనవలెను. ఏజంటుగా నియమింపబడువారు నగదుగా సెక్యూరిటీ చెల్లించవలసియుండును.

వ్యవస్థాపకుడు.

After MALARIA

జ్వరము పోయినప్పటికి బలహీనము, అలసట ఆయా నము అవి ఏవి తగ్గవు. జనరలుగారు వైద్యు, వాటర్ బెరీన్ కాంపౌండు సీసా 1కి కొనుడు. జ్వరపడి లేచినపిదప వరుల పుష్టిని చేర్చుకొనుట కను వైన పదార్థములన్నియు వాటర్ బెరీన్ కాంపౌండ్ నందిమిడి యున్నవి. అందు జంతువుముపులెవ్వియు చేరవు. అంతయు యంత్రనమాయముననే తయారగును చేతులలో నంటబడదు. అందరు నేమించదగినది.

గత 25 వత్సరములనుండి వైద్యులందరి ఆ మోదమును బడయుచున్నది.

WATERBURY CHEMICAL Co.
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
DES MOINES IOWA U. S. A.
ఇండియా, బర్మా, సిలోనునందంటను కెమిస్టు లందరివద్దను స్టోరులన్నిటియందును విక్రయింపబడును.

WATERBURY'S COMPOUND

ప్రత్యేకముగా హెచ్చు శీతోష్ణ నిర్ధారకములకు తయారైన బలమైన ఎట్టి పరిస్థితులం దైనను చెడదు. మంచుగుణమివ్వ గలదు.

5268-1

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ జనవరి 3-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

చింతమొలకలు

కుసుమ తెనాలి	,,	క 42 కలవి	18 0 0	18 8 0
నెల్లూరి	,,	డిబ్	18 8 0	14 8 0
ఫిల్లి	,,	డిబ్	15 8 0	17 8 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా	1-8	11 0 0	12 0 0
శుభ్రము	,,		21 0 0	24 0 0

2. ధాన్యమువస్తువులు

కందులు బస్తా	1-8 ర 205	,,	16 0 0	17 0 0
నెల్లూరి	డిబ్	,,	15 0 0	17 0 0
పెసలు	,,	డిబ్	16 0 0	17 8 0
మినుములు	,,	డిబ్	15 8 0	17 8 0
ఉజులు	,,	ర 195	10 8 0	11 8 0

3. నూనెవస్తువులు

శుభ్రమున కా	1-8	,,	145 0 0	150 0 0
నెయ్యి	మ 1-8	,,	14 0 0	21 0 0
శేరునెనగళ్ళ కా	1-8	,,	49 0 0	50-0-0
శేరునెనగూన గానగ కా	1-8	ర 110 మిమనూన	97	
అమడము కా	1-8		100 0 0	102 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయకనుపు కా	1-8		100 0 0	101 0 0
కూరకనుపు	,,		75 0 0	88 0 0
మిరకకాయలు (గుంటూరుది) కా	1-8		70 0 0	84 0 0
దరియలు	,,	కా 1-8	70 0 0	84 0 0
గుంటూరుకాయకట్టు	నీలిమందు ముసుగు	1-8	ర 40, 45	
కాళవా నీలికాయకట్టు	,,		50, 50	
బెల్లము కా	1-8	ర	28 8 0	49 0 5
అపొన్నకైర ర బస్తా	1-8	,,	26 18 0	27 0 0
చింతకందు కా	1-8	,,	35 0 0	70 0 0

5. ఇనుము

కట్టారకం కా	1-8	,,	82 0 0	84 0 0
చదరం	,,		24 0 0	35 0 0
రత్తండు	,,		30 0 0	35 0 0

6. నూలు

నం 20 బెన్ని సింహం యాటి	ర		8 2 0	
నం 6 ,, కట్టారి	,,		5 8 0	
నం 24 ,, లాకి	,,		6 0 0	
నం 40 బామ్మరు 10 పా	,,		11 8 0	
నం 44 సాందో	,,		6 1 0	
నం 40 రాసి	,,		10 8 0	
నం 4 బెన్ని మసీద	,,		4 12 8	

7. దూది

బోండాన్లు బూరు 1-8	ర		355 0 0	
--------------------	---	--	---------	--

8. లోహములు

నండి 100 కులం 1-8	ర	60 10 0	ర	62 8 0
బంగారుకులం 1-8	,,	21 0 0		21 2 0
సవరణ 1-8				18 6 6
ఇక్రడి కా 1-8	,,	282 0 0		286 0 0
రాగి కా 1-8	,,	280 0 0		284 0 0

9. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరలాండం అలివరంబ్ సింహం				
సీసా 1-డిగ్రీలు	200 క	ర	58 0 0	
,,	నీలిరవ 1 రతి		1 10 6	
,,	14 రతులు		1 10 0	
,,	28 రతులు		1 9 0	
,,	56 రతులు		1 8 6	
,,	1 అండర		1 8 0	
తేర్కటు పొన్నునూనెలో ఆనా (టర్కిశ్)	8		4 0	
కాంగ్ 3 రి			1 0 0	
కడర 4 రి			1 8 0	

రెండు రత్నములు!

మెలన్వల్లము

ఫలమధికము

రెండు అమృతములు!

గృహరక్షణము

3851

2

అమృత కల్పము

విక్రీతి ఫూటుగల ప్రావకము. అనేక వ్యాధుల కిది వ్రాహ్మణ్యము, తోపల పుచ్చుకోవచ్చును. వైద మర్రింపవచ్చును. వాయువు- కైత్తములచే గలుగు వ్యాధులకిది రాను బాణము. కలనోష్ణము. పార్శ్వశ్లేష్మము, కత్తవాయువులు, జలబు, కైత్తము, వివజ్వరము, వాంతులు, భేదులు, కలరా, క్షేపి, ముతుకూలము, సర్వకూలము, కడుపుబ్బరము, అజీర్ణములు, పండ్లనోష్ణము, అంటువ్యాధులు, చిన్న బిడ్డగుణము, పన్నీ పాతములు, తేలు మొదలగు వివజంతువుల కాటులు, మొదలగువాటిని అద్భుతముగా శుభించును. పెద్దసీసా రు. 1-4-0 చిన్న సీసా రు. 0-12-0.

నంజీవన కల్పము

అనేక భస్మములు దేర్చి చేయబడినది. ఉష్ణవార సంబంధమున శుభ్రవ్యాధులకును శ్రేష్టమయినది - ఆత్మచ్ఛము, ఉష్ణపైశ్యము, మొదలగు వాట్లచే గలుగు వ్యాధులకిది నంజీవయే. జ్వరములు, జ్వరమాంద్యములు, దాహము, తాపము, దగ్ధ, అల్ప, ఉబ్బసము, కీళ్లనోష్ణము, నడుమునోష్ణము, కీళ్లవాపు, మేహము, మూత్రబద్ధము, పలబద్ధము, రక్తవాంతి, రక్తభేది, శగరోగము, స్త్రీల కడుగువ్యాధులు, మొదలగువాటికి నంజీవి టిల్లము. పెద్దసీసా రు. 1-4-0 చిన్న సీసా రు. 0-10-0.

నోటు:- ఈ రెండు ఔషధములను కలిగియుండిన ప్రతిగృహముందు యొక వైద్య నివార యువకరించుటతో నంజీవామలేదు. వి. పి. ఖయ్యూ ప్రత్యేకము, క్యాట్టాగుచితము. పి. శి. ఏ. అందుకంపెనీ, ఆయుర్వేదసమాజము, పెరిచేపి, నెల్లూరుజిల్లా.

రైతు సోదరులకు లాభము

యెరువులు

యెరువులు

యెరువులు

భూమికి నత్తువనిచ్చి, పంటవృద్ధిచేయుటకు

బోనుమీలు (ఎముకపొడి) కు

సరియైనయెరువు మరియొకటిలేదు

63

దీనిని మీ పంటలలో ఉపయోగించి ఎక్కువ ఫలితములను పొందుదు. ఇతరదేశీయులు నేలకొలిపి బస్తాలు మనదేశమునండి తీసుకొని పోయి వారిభూములకు సారవంతముగా చేసి విస్తార లాభము పొందుచున్నారు.

నాణ్యమైన బోనుమీలు మాయొద్ద దొరకును

ప్రతిచోటను విజిల్లు కావలెను.

వివరములకు యీ క్రింది అడ్రసుకు వ్రాసి తెలుసుకొనవలెను

సాతయిండియా బోనుమీలు, కాకినాడ.

మద్రాసు క్రిస్టియను కాలేజి

దినోత్సవము

సోమవారం 31-12-28 సాయంత్రమున నోకబహిరంగపథ శ్రీయత జె. పి. కోటిలింగంగారి యధ్యక్షతన జరిగెను.

ప్రథమమున అధ్యక్షులు చక్రవర్తిగారి యాలోగ్యము గూర్చి ముచ్చటించుచు యావినయమున భారతదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముయొక్క యితరరాజ్యములలో బాటు చేసిన ప్రార్థనలు సలుపుచున్నదని నడిచిరి.

పిమ్మట కార్యదర్శిగారు పాఠవిద్యార్థులనుండియు, ఉపాధ్యాయుల నుండియు చేరియున్న బాలులను చదివెరి.

పిమ్మట అధ్యక్షులు కాలేజియొక్క ప్రాతవిద్యార్థులను శ్రీయతులు వి. రఘునాథశాస్త్రి, వి. కేసుగోపాలకృష్ణగార్ల పరణమునకు సభవారి విచారణను దెలుపుచు నోకతీర్మానముపొందించి సభ్యులందరు మానముతో నిలువబడియుండగా తీర్మాన ముతాసింపబడెను.

పిమ్మట ఎస్. జె. థియోడోర్ గారు మాటలాడుచు అమెరికా కళాకాలకు పాఠవిద్యార్థులు విరాళముల నొసగుచుండుననియు, అవిధముగానే క్రిస్టియనుకాలేజి పాఠవిద్యార్థులుగూడ తమ కాలేజికి విరాళముల నొసగుచుండునో కళాకాల ద్రవ్యభావము లేకుండ తనవిధులను నిర్వహింపగలుగుచుండుననియు నడిచిరి.

తుంగకోణం కాలేజి ప్రాధానరు ఏ. ఎస్. వైద్యనాథయ్యగారు మాటలాడుచు తాము క్రిస్టియను కాలేజిలో విద్యార్థిగా నుండిన వివరములతో విద్యార్థులను ఉపాధ్యాయులను అన్యోన్యముగానుగూడ మెలగుచుండిరనియు, దాని పిమ్మట

సీ-స్వర, పిట్టిండిగ్గు, మొదలగు గార్లు నిర్వహించిన కార్యములు ముఖ్యముగా ప్రకటించబడవలెననియు, నడిచిరి. శ్రీయత జి. కిషోరకాళి మాటలియరుగారు మాటలాడుచు విద్యార్థులు కాలేజిని విడిచిన తరువాత నిర్వహింపవలసిన విధులను గూర్చి ముచ్చటించిరి. ఈ జిప్రు, జపాను, చీనాదేశముల యొక్క యువకులను దృష్టాంతముగా జూపిరి.

పిమ్మట కార్యదర్శిగారు దాని అల్పాండర గారి నుండి వచ్చినబాలుకు చదివెరి. అల్పాండరగారు కాలిజిలో ప్రాధానరుగానుండిన కాలములో తామనభవించిన యానక నడినములనుగూర్చి తమ బాలుతో ముచ్చటించిరి.

పిమ్మట, 4 వ తరగతి విద్యార్థియగు శ్రీ కాంతగారు ప్రస్తుత విద్యార్థుల తరపున మాటలాడిరి.

దీని బి. ఎల్. ఏ. గోవిందరాఘవయ్యగారు వందనములతీర్మానము గావించుటతో సభ ముగిసెను.

మీకు ఇది ఔషధం

కోలయల్ వెంట్రుకలకు కార్యకముగ ముఖ్యమండ చేయును. బుడ్డి రు. 8. కోనల ఆఖరు వర్కు రు. 3-0-0 మాత్రం. అడ్రసు:- భీష్మంశాలయం, నాయనికల్లి, 5420 నేటపాలెం పోస్టు బాపట్లబాదాకా.

గుణములేదని ఋజువుచేసిన రూ 100

5365

బహుమానము

అద్భుత మూల్యోగనివార్య

మందువల రూ 10-0-0 పోస్టుఖర్చు ఆరేయ పార్కీ, బాపట్ల (గుంటూరుజి)

ప్రకటన

ఆంధ్రపత్రిక - భారతి

నిజాంరాష్ట్రము నందలి ఆంధ్రజిల్లాలలో నుండువారికి పి. పి. యి. పంపుట సొమ్ము వసూలు చేయుట మొదలగు సౌకర్యములు లేనందున దక్షిణ హైదరాబాదు 566 రెసిడెన్సీ బజారులో నుండు నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., ఆంధ్రబుక్ డిపో వారిని మా ఏజంట్లుగా నేర్పరచినాము. అంగ్రేజీ భాష సౌకర్యములు లేనివారు మా ఏజంట్లకు వ్రాసి పత్రములు వగైరాలు తెప్పించుకొన వచ్చును.

చందాలవివరము

ఆంధ్రజనపత్రిక సంవత్సరచందా (ఉస్మానియా)	28-8-0	కల్ హద	24-0-0
" జరుమాసములకు "	14-4-0	"	12-0-0
" మూడుమాసములకు "	7-7-0	"	6-4-0
" మాసమునకు "	2-9-0	"	2-2-0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	4-12-0	"	4-0-0
పంపిణీరాజి పంచీకలు } క్రొత్తవి	1-4-0	"	1-0-0
చందాదార్లకు			
చందాదార్లకానివారికి	2-6-0	"	2-0-0

భారతి (నచిత్రమాసపత్రిక)

రంగుల చిత్రపటములు, విద్యాంశులచే వ్రాయబడిన గద్య, పద్య, చారిత్రక, గాన, చిత్రకథాది విషయములను చర్చించు వ్యాసములు, కథలు కలిగి అతిసుందరముగ ప్రకటితముగు చున్నది.

సంవత్సరచందా ఉస్మానియా	7-2-0	కల్ హద	6-0-0
ఆరసంవత్సరచందా	8-9-0	"	8-0-0
విడిపత్రిక	0-12-0	"	0-10-0

భారతి వెనకటి పాలుగు సంపుటములు (1924 సం. మొదలు 1927 సం. వఱకు) క్యాబిన్ లెండు విక్రయమునకు సిద్ధముగ నున్నది. ఒక్కొక్క సంపుటము (రెండుభాగములు) వల 6-0-0. పి. పి. చార్జీలు వగైరాలు ప్రత్యేకము

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము" 7, లంబుచెట్టి విధిమల్లాడే.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

ఆంధ్రగ్రంథమాల

నెం. 7 తంబుశెట్టివిధి, మద్రాసు.

ఈ గ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యుదయమునకు సాధనములై వివిధవిషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువఱకును బ్రచురింపబడును.

మొలునడిన గ్రంథములు

- 1 శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము); వృషాధిప, పశ్చేష్వర, దేవకీనందన, బంటిమిట్టరఘువిధ, నారాయణ, కాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, రామతారక, రామచంద్ర శతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్కశతకమునకు పీఠికయు, పాఠభేదములును గలవు. (ఈ శతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦
- 2 బసవపురాణము (ద్విపద): పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను బరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడినవి. శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపుల మగుపీఠిక గలదు ౨-౮-౦
- 3 గాంధీమహాత్ముని జిల్లాము కాంగ్రెసు అధ్యక్షోపన్యాసము ౦-౮-౦
- 4 కమలాక్షి (చిన్నచిత్రితకథ): శ్రీ రాయసం వేంకటేశ్వరుడుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౮-౦
- 5 సీతనిధి: ఇది యొక యుత్కృష్టసీతగ్రంథము. ఇది తొలుదొల్ల రెండువేలేండ్లకు ముం దొక భారతీయ పండితునిచే తిబేతుభాషయందు రచియింపబడి పదపడి యనేకభాషల బరివర్తితమై వ్యాప్తిని గన్నది. అనువాదకులు: శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు ౧-౮-౦
- 6 త్యాగరాజస్వామిచరిత్రము (పద్యకావ్యము): శ్రీ పసుమర్తి కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి కృతము. శ్రీరామభక్తాగ్రణియు, గాయకపితామహుడు నగు శ్రీత్యాగరాజుగారి చరిత్ర మిందు నరసముగ వర్ణింపబడినది. సందర్భానుసారముగ త్యాగరాజుగారు రచించిన కృతులును నిందు జేర్చబడినవి. ౦-౧౦-౦
- 7 ధన్వంతరము (వచనము): బౌద్ధమత ధర్మప్రబోధకగ్రంథ మగు 'త్రిపిటకము' నందలిది. బౌద్ధ మతధర్మతత్వము లిందు జక్కగా ప్రతిపాదించబడినవి. అనువాదకులు: శ్రీ కిళాంబి రంగాచార్యులుగారు, యమ్. ఏ., యల్. టి. ౦-౧౦-౦
- 8 భీష్ముడు (ఆయిదంశముల నాటకము): నార్మేదేశ్వరు కవిశిఖామణి యగు ఇబ్నను గారి వ్రాండు అను నాటకమున కనువాదము. అనువాదకులు శ్రీ పొణకా పిచ్చిరెడ్డిగారు. బి. యే. (ఆనర్సు) ౧-౦-౦
- 9 జీర్ణవిజయనగరచరిత్రము: శ్రీ కుందూరి ఈశ్వరదత్తుగారు, బి. యే. శ్రీకృష్ణదేవరాయ సామ్రాజ్యలక్ష్మీపీఠ మగు విద్యానగరము (హంపిశిలముల) యొక్క ప్రాచీనచరిత్రము, ప్రకృత జీర్ణ సీతీయు నిందు వర్ణితము లైనవి. ౧-౮-౦

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు, వ్యవస్థాపకుడు.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:— నామపల్లి గౌరీశంకరవర్మ అండ్ కో., 566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, డక్కన్.

Price Annas 10 only.

AMRUTANJAN DEPOT.
MADRAS & BOMBAY.

అమృతాంజనం డిపోవారి

సుప్రసిద్ధావధముల జాబితా

1. జీర్ణరసాయనము మాత్రలు అశీర్గమునకు	1-4
2. పుజ్యులకలు భాతుపుష్టికి	1-0
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-కి	0-16
4. అమృతాంజనము సీసా 1-కి	0-10
5. మూలశంకకు తెలము డబ్బి 1-కి	0-16
6. తామర తెలము, తామర, తీటుకు	0-8
7. కలరా మాత్రలు, వాంతిభేదులకు	0-0
8. తేజఃమందు, తేలుకాటుకు సీసా 1-కి	0-8
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-2
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-6
11. గజ్జకి తెలము, గజ్జచిడుకు డబ్బి 1-కి	0-4
12. పగుళ్లకు తెలము, శీతపగుళ్లకు	0-6
13. పేలకు మందు సీసా 1-కి	0-4
14. చందన, ఆత్మరు 1 ఔన్సు	2-0
15. కుష్టుకు తెలము, డబ్బి 1-కి	0-8
16. దంతమూర్ఖము, పండ్లుతోముటుకు	0-2
17. సుఖభోగిమాత్రలు	1-0
18. సుఖభోగి తెలము, పుండ్లకు	1-0
19. శోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	0-8
20. మోహిని తెలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-12
21. చుండుకు నూనె సీసా 1-కి	0-6
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-కి	0-8
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-8
24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-0
25. నెగకు ద్రావకము సీసా 1-కి	1-0
26. కఢహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-0
27. కఢహరిచూర్ణము, దగ్గు ఉబ్బనములకు డబ్బి 1-కి	0-8
28. నుందరి తెలము, ముఖకాంటికి డబ్బి 1-కి	0-8
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పిలకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-4
31. ఉబ్బనమునకు మందు	2-0
32. కుంకమపువ్వు తు 1-కి	8-0
33. పచ్చకర్పూరం తు 1-కి	8-0
34. కస్తూరి	8-6
35. జాన్న తు 1-కి	8-0

అమృతాంజనం డిపో

బొంబయి — మదరాసు

మాదీఫలర సాయనము 6

"గర్భిణీస్త్రీలకు కలహరవంధి" వేస్తూ, పైత్యము, జ్వరము, తలదించుట, పుష్పములకు, నోటిసోరులు, నోటిపూర్తి, అశీర్గము, వక్షసుంటులు, పాండ్లు మొదలైన వాటిని బోగొట్టును. వల 15 15-0.

2126 అమృతసాయనశాల ముత్తూర్ (కృష్ణా)